Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav asijských studií

Bakalářská práce

Kateřina Žáková

Česko-korejská manželství

Czech-Korean Marriages

Praha 2024

Vedoucí práce: Mgr. Vladislava Mazaná, Ph.D

Poděkování:

Chtěla bych poděkovat všem, kteří mě při výzkumu a psaní samotné práce podporovali, a to především své rodině, která mi byla velkou psychickou oporou.

Také velmi děkuji své vedoucí práce Mgr. Vladislavě Mazané, Ph.D za trpělivost a cenné rady a připomínky ke struktuře, metodologii a formě práce.

V neposlední řadě patří velké díky i všem respondentům - česko-korejským manželským párům, kteří se zúčastnili výzkumu a umožnili mi nahlédnout do jejich životů.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 5. května 2024

Kateřina Žáková

Klíčová slova (česky)

smíšená manželství, Korea, Česko, kulturní konflikt, kulturní rozdíly, interkulturní manželství, mezinárodní manželství

Klíčová slova (anglicky):

mixed marriages, Korea, Czechia, cultural conflict, cultural differences, intercultural marriages, international marriages

Abstrakt (česky)

Tato bakalářská práce se zaměřuje na problematiku česko-korejských manželství. V teoretické části se zabývá pojetím manželství a jeho vývojem v Česku a v Koreji, a také hlavními aspekty smíšených manželství, jejich rysy, kulturním konfliktem a následně i konkrétně česko-korejskými manželstvími. Samotným jádrem práce je pak vlastní průzkum a analýza výpovědí česko-korejských manželských párů žijících v Česku a v Koreji v různých tematických oblastech, která umožní nahlédnout do jejich života a poukáže na výzvy a problémy, se kterými se respondenti ve svém manželském soužití setkávají. V neposlední řadě také ukáže, zda se páry přiklání spíše k českému či korejskému stylu života a jaký má na tuto skutečnost vliv země, ve které dlouhodobě žijí.

Abstract (in English):

This thesis focuses on the problematics of Czech-Korean marriages. In the theoretical part, it delves into the concept of marriage and its evolution in the Czech Republic and South Korea, as well as the main aspects of mixed marriages, their characteristics, cultural conflict, and it deals with specifically Czech-Korean marriages. The core of the work lies in the empirical research and analysis of statements from Czech-Korean married couples living in both countries across various thematic areas. This research provides insights into their lives, highlighting the challenges and problems that respondents encounter in their marital relationships. Lastly, it examines whether these couples lean more towards Czech or Korean lifestyles and how the country of long-term residence influences this preference.

OBSAH

1 ÚVOD……8

2 MANŽELSTVÍ……...……...10

2.1 MANŽELSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE……...……10

2.1.1 Definice a funkce manželství…….……10

2.1.2 Vývoj a současné trendy…….11

2.2 MANŽELSTVÍ V JIŽNÍ KOREJI…….……...……..13

2.2.1 Definice a funkce manželství…….13

2.2.2 Vývoj a současné trendy…….14

3 SMÍŠENÁ A ČESKO-KOREJSKÁ MANŽELSTVÍ……..18

3.1 SMÍŠENÁ MANŽELSTVÍ……...…..……..18

3.1.1 Vymezení pojmu smíšené manželství..…….18

3.1.2 Rysy smíšených manželství..…….19

3.1.3 Kulturní konflikt…….20

3.1.4 Smíšená manželství v Koreji…….22

3.1.5 Smíšená manželství v Česku…….25

3.2 ČESKO-KOREJSKÁ MANŽELSTVÍ...……...……..28

3.2.1 Historie česko-korejských vztahů…….28

3.2.2 Korejci v Česku…….30

3.2.3 Češi v Koreji.…….32

3.2.4 Česko-korejská manželství…….33

4 EMPIRICKÁ ČÁST...……...……...……..35

4.1 METODOLOGIE……...……...……..……..35

4.1.1 Cíle výzkumu…….35

4.1.2 Výzkumný soubor…….36

4.1.3 Technika sběru dat…….36

4.1.4 Analýza a interpretace dat…….37

4.2 CHARAKTERISTIKA RESPONDENTŮ……..……38

4.2.1 Páry žijící v Jižní Koreji…….38

4.2.2 Páry žijící v České republice.……..39

4.3 INTERPRETACE A ANALÝZA VÝSLEDKŮ……..……...……41

4.3.1 Kulturní rozdíly…….41

4.3.2 Komunikace……43

4.3.3 Rodina…….44

4.3.4 Svátky a tradice……45

4.3.5 Společnost……46

4.3.6 Výchova dětí……48

5 ZÁVĚR…...……51

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY……..…….56

7 SEZNAM GRAFŮ…...……...……62

PŘÍLOHA 1…….……63

PŘÍLOHA 2…….……64

1 Úvod

Smíšená manželství, spojující partnery s odlišnými kulturními a národnostními pozadími, se s příchodem globalizace a multikulturní společnosti v dnešním světě vyskytují stále častěji. Tato specifická forma manželství je jedním ze znaků otevřené společnosti, ve které se míchají různé kultury a vlivy moderního a postmoderního světa a je naopak kontrastem k manželství tradičnímu, které se uzavíralo homogenních společnostech s minimální migrací.[1] Smíšená manželství, ve kterých se mísí odlišné rasy, etnicity, kultury, národnosti či náboženství se přirozeně úzce pojí s kulturním konfliktem, který se v nich právě z důvodů odlišných výchozích bodů obou manželů často vyskytuje. Takovýto vztah s sebou přináší řadu problémů a výzev, ale také zároveň možnost osobního obohacení a vzájemného propojení mezi dvěma různými kulturami.

Tato práce se zaměřuje konkrétně na problematiku česko-korejských manželství, která se stala aktuální po uzavření diplomatických vztahů mezi oběma zeměmi a následném cestování a migraci za studijními či pracovními účely. Už při pouhém pohledu na mapu světa však lze vidět, že Česká republika a Jižní Korea jsou od sebe velmi vzdálené, a to nejen geograficky, ale i kulturně. A právě tato zdánlivá odlišnost nás může přivést k zajímavým otázkám: Jak se česko-korejské páry vyrovnávají s kulturními rozdíly? Jak spolu komunikují? Jak se rozhodli, kde budou žít, jak vnímají tamější společnost a jak společnost vnímá je?

Cílem této práce je zjistit, jak vypadá život česko-korejských manželských párů v šesti tematických oblastech: kulturní rozdíly, komunikace, svátky a tradice, rodina, společnost a výchova dětí a zda se páry přiklání spíše k českému či korejskému stylu. Dalším souvisejícím cílem je pak zjistit, zda místo soužití manželů má vliv na jejich život a na styl, ke kterému se spíše přiklánějí. V neposlední řadě je pak také cílem pochopit, zda a v jaké míře v těchto manželstvích figuruje kulturní konflikt - tedy v jakých oblastech života vnímají páry jejich problémy jako nejvíce signifikantní a zda jsou tyto problémy důsledkem kulturního konfliktu, nebo jestli nejsou vyloženě specifické jen pro smíšená manželství a mohou se tedy objevit v jakémkoliv běžném nesmíšeném partnerském vztahu.

[1]LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*. Online, Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 2006, s. 40 Dostupné z: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/26750/. [cit. 2024-04-29].

První kapitola této práce se zabývá samotným pojetím manželství, jak tradičním tak moderním. Pro lepší přehlednost a porovnání je rozdělena na dvě podkapitoly - Česká manželství a Korejská manželství. V obou podkapitolách se budu věnovat definicí a funkcemi manželství z hlediska dané země a tomu, jak se manželství v obou zemích vyvíjelo - tedy jak vypadalo tradiční manželství a jaké jsou jeho současné podoby a trendy.

V první části druhé kapitoly se už budu věnovat smíšeným manželstvím, kde si tento pojem vymezím, zmíním možné dělení a podívám se na rysy smíšených manželství a na jejich vnímání různými typy společností. Následně se dostanu ke kulturnímu konfliktu, který je typickým jevem střetu kultur, a uvedu ho do kontextu se smíšenými manželstvími. Na konci této části se podívám na smíšená manželství v Česku i v Koreji - tedy jejich vývoji, vnímání, statistikám, trendům, legislativy a problémům v obou zemích. V druhé části se pak budu zabývat konkrétně česko-korejskými manželstvími, kde se nejdříve podívám vnější aspekty, které s česko-korejskými manželstvími souvisí a do určité míry je ovlivňují - tedy na historii česko-korejských vztahů a na Korejce v Česku a na Čechy v Koreji. Na závěr pak zmíním několik málo statistických údajů o česko-korejských manželstvích, které mi byly poskytnuty ambasádami obou zemí.

Jádrem celé práce je pak její empirická část, která je založená na výpovědích česko-korejských manželských párů žijících v Česku a v Koreji. Nejdříve představím metodologii, kterou jsem postupovala, zmíním hlavní a dílčí cíle výzkumu, krátce popíšu výzkumný soubor, techniku sběru dat a postup při interpretaci a analýze. Dále představím všech deset párů, kteří byli respondenty mého dotazníku. Na závěr se dostanu již k samotné interpretaci a analýze, kdy analyzuji a porovnám odpovědi všech párů, přičemž interpretaci výsledků podpořím i citací a parafrázemi výpovědí respondentů.

V závěru pak krátce popíšu základní zjištění týkající se života česko-korejských manželských párů se zvláštním důrazem na rozdíly mezi páry žijícími v Česku a páry žijícími v Koreji a propojím je s teoretickou částí práce.

V této práci používám pro Českou republiku synonymní výraz Česko a pro Korejskou republiku synonymní výrazy Korea a Jižní Korea. U všech korejských výrazů a jmen je k přepisu do latinky použita česká vědecká transkripce. Pojem manželství v práci používám v jeho zákonném významu, tedy jako svazek muže a ženy, tudíž se zabývám pouze heterosexuálním manželstvím a manželskými páry.

2 Manželství

2.1 Manželství v České republice

2.1.1 Definice a funkce manželství

Manželství je definováno občanským zákoníkem jako "trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon".[2] Jako hlavní účel manželství pak zákoník uvádí založení rodiny, řádnou výchovu dětí a vzájemnou podporu a pomoc. Trochu volnější definici pak můžeme nalézt v Sociologické encyklopedii, kde je manželství popsáno jako „relativně trvalé emocionální, intelektuální a sexuální soužití a společné hospodaření muže a ženy, stvrzené určitou institucí (církev, stát)".[3] V hlavním účelu se pak shoduje se právní verzí. Lze tedy konstatovat, že se jedná o právní svazek, který musí být stvrzen určitou institucí, ve kterém spolu partneři žijí, vzájemně se podporují, společně hospodaří a jehož účelem je založení rodiny.

Funkce manželství jsou již do určité míry popsány v samotné definici a účelech, a lze je do určité míry pojmout jako rozdíly od ostatních partnerských vztahů. Manželství se od běžného nemanželského vztahu odlišuje hlavně skutečností, že jde o svazek hospodářský a majetkový (funkce inherentní), tudíž je k jeho existenci třeba právních norem a ustanovení, právních poměrů mezi manželi a povinnosti manželů, což vše zahrnuje manželské právo.[4] Jako další ze znaků manželství, který ho odlišuje od ostatních partnerských poměrů a který lze vyčíst přímo ze zákonného ustanovení, je trvalost. Partneři svazkem veřejně potvrzují svůj trvalý závazek a zároveň dávají signál společnosti, který vytváří očekávání dlouhodobého závazku (funkce manifestační).[5] Této funkci ovšem tolik neodpovídají data Českého statistického úřadu, které vykazují 44% míru rozvodovosti. V tomto kontextu lze tedy mluvit o manželství jako o svazku přechodném nebo spíše a ideálně dlouhodobém.[6] Všechny zmíněné funkce však poslední dobou oslabují a některé z nich si je možné dnes už často představit i mimo manželské svazky.[7]

---

[2] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 655.
[3] SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR. *Manželství - MSgS*. Online. In: Sociologická encyklopedie. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Man%C5%BEelstv%C3%AD_(MSgS). [cit. 2024-03-02].
[4] Tamtéž.
[5] KRÁL, Daniel. *Právní úprava manželství a dnešní společnost*. Online, Diplomová práce. Praha, 2023, s.19. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/186119. [cit. 2024-03-05].
[6] KŘÍŽ, David. *Právní vývoj uzavírání manželství na území České Republiky*. Online, Diplomová práce. Praha, 2023, s. 34. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/187571. [cit. 2024-03-07].
[7] KRÁL, Daniel. *Právní úprava manželství a dnešní společnost*, s. 20

Na závěr této podkapitoly je vhodné zmínit podstatnou část zákona, která se týká vzniku manželství. V České republice je možné uzavřít dva typy sňatků, občanský a církevní, kde církevní sňatek má platnost sňatku občanského. Partneři se musí rozhodnout, zda příjmení jednoho z nich bude jejich příjmením společným, zda si oba svá příjmení ponechají nebo jestli budou užívat společné příjmení a ten, jehož příjmení nemá být příjmením společným, bude připojovat i své dosavadní příjmení. Také se musí dohodnout na příjmení případných budoucích potomků.[8] Je zde také zmíněna způsobilost k uzavření manželství. K ní zákon říká, že manželství může uzavřít každý, pokud mu v tom nebrání zákonná překážka. Jako takovéto překážky uvádí např. nezletilost, nesvéprávnost, bigamii a příbuzenský vztah.[9] [10]

2.1.2 Vývoj a současné trendy

Vývoj a proměna podoby manželství v České republice podobně jako ve zbytku světa do určité míry kopírovaly proměnu společnosti tradiční v moderní.[11]

Tradiční manželství

Tradiční manželství bylo patriarchální, takže dominantní roli zde hráli manžel a otec, od nichž se odvozovalo celé postavení rodiny.[12] Žena byla muži podřazená a měla ho poslouchat a ctít. Tradiční rodina byla vícegenerační, manželé s jejich potomky žili společně s rodiči pod jednou střechou a celá široká rodina spolu představovala samostatnou a soběstačnou jednotku.[13]

Cílem tradičního manželství (až do 20. století) bylo spojení rodin za účelem získání financí, moci nebo vlivu a plození potomstva. Bylo běžné, že partnera svým dětem vybírali rodiče a na citové pouto nebo věkový rozdíl nebyl brán velký zřetel. Citové pouto bylo proto často realizováno mimo manželství.[14]

---

[8] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, díl 2.
[9] KŘÍŽ, David. *Právní vývoj uzavírání manželství na území České republiky*, s. 36-37
[10] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, díl 2.
[11] SLEPIČKOVÁ, Lenka. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů*. Online. Brno: Masarykova Univerzita, 2012, s. 3. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/ped/podzim2017/SPk109/um/Soucasna_ceska_rodina_L.Slepickova.pdf. [cit. 2024-03-07].
[12] MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti)*. Brno: Blok, 1990, s. 65. ISBN 80-7029-018-8.
[13] SLEPIČKOVÁ, Lenka. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů,* s. 2
[14] MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti*), s. 67.

Manželům katolického vyznání, kteří spolu nechtěli žít, zákon neumožňoval rozvod, byl jim povolen pouze tzv. „rozvod od stolu a lože“, ale tím jejich manželství právně nezaniklo. Právo rozvodu bylo přiznáváno jen nekatolíkům, a to formou tzv. rozluky. Na rozvedené tehdy bylo ovšem pohlíženo skrz prsty a bývali společensky diskriminováni.[15]

Moderní manželství

V době radikální společenské proměny v polovině 19. století se pak objevil nový typ manželství - manželství moderní. Rodinná jednotka se obvykle omezila na nukleární rodinu vzniklou založením nové domácnosti, kterou tvořili jen manželé s dětmi.[16]

Mezi manželi byly stále jasně vydělené role – role živitelská a role pečující. Postavení ženy už se ale postupně zlepšovalo a s tím, jak si pro sebe ve společnosti získávali rovnoprávné postavení si ho zároveň získávali i v manželství.[17]

Děti si již často vybíraly partnera samy, ačkoliv vliv rodičů zde stále figuroval.
V pozdějších fázích moderního manželství měla prvosňatečnost (tzn. procento lidí, kteří do svých 50 let vstoupí do manželství) stále hodnotu 98% a lidé se brali obvykle ve věku kolem dvaceti let, často z důvodu otěhotnění (tento trend byl spjatý převážně se socialistickou společností).[18]

Postmoderní manželství

Zhruba od 90. let 20. století v důsledku další proměny společnosti přichází manželství postmoderní, které trvá až do dnešní doby. Stejně jako v případě moderního manželství manželé žijí odděleně od rodičů. V moderní době je zcela běžné, že spolu partneři žijí už před vstupem do manželství, aby si společný život před důležitým životním rozhodnutím vyzkoušeli.[19]

Ačkoliv je soužití muže a ženy v manželství stále bráno jako obecně přijatá norma chování, prvosňatečnost je oproti modernímu manželství skoro poloviční (63% v roce

---

[15] Všeobecný zákoník občanský (císařský patent č. 946/1811 Sb. z. s.). 1. 6. 1811. In: Beck - online.cz, Online. Dostupné z WWW: https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjygeyv6ojugywtcna. [cit. 2024-03-07].
[16] SLEPIČKOVÁ. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů.* s. 2
[17] CHMELAŘOVÁ, Hana. *Proměny současného manželství*. Online, Rigorózní práce. Brno: Masarykova Univerzita, 2010, s. 18. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/78623/fss_r/. [cit. 2024-03-07].
[18] SLEPIČKOVÁ. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů.* s. 3
[19] Tamtéž.

2019). Partneři často preferují dlouhodobé soužití bez právního závazku, v němž také společně hospodaří a vychovávají děti.[20] Tím také roste procento dětí narozených mimo manželství (skoro polovina v roce 2016).[21]

Lidé vstupují do manželství v pozdějším věku (průměrně 32 let u mužů a 30 let u žen v roce 2022) a stále více jich zůstává celoživotně mimo manželství.[22] Tento trend je způsoben tím, že si mladí lidé chtějí nejdříve trochu "užít života" - cestovat, nevázat se, získat životní zkušenosti - než se usadí a založí rodinu a tím si často vyvinou tzv. single habit, který může způsobit komplikace přechodu k manželství vnímanému jako závazek k rodičovství.[23] S tím souvisí i výrazné snížení porodnosti, která v roce 2022 vykazovala číslo 1,66.[24]

Co se týče rozvodů, ty jsou v dnešní době již běžnou a společensky přijatelnou záležitostí. Rozvádí se téměř polovina manželství a rozvod navrhují častěji ženy.[25]

2.2 Manželství v Jižní Koreji

2.2.1 Definice a funkce manželství

Korejský zákon definuje manželství jako právně uznaný svazek mezi mužem a ženou pro trvalé soužití.[26] Trochu obsažnější definici pak poskytuje korejský národní archiv, který popisuje manželství jako akt, při kterém dospělý muž a žena vstupují do formálního vztahu a tvoří rodinu, čehož je dosaženo vzájemným souhlasem obou stran. Uvádí také jeho

---

[20] KAUCKÁ, Petra. *Česko-vietnamská manželství*. Online, Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 2017, s. 12. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/91983. [cit. 2024-03-07].
[21] *43% of births in the EU are now outside marriage.* Online. In: Eurostat, 9. 8. 2018. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20180809-1. [cit. 2024-03-08].
[22] *Sňatečnost*. 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692302.pdf/3ad606f9-d858-4b16-a417-d366e3ac0c36?version=1.3. [cit. 2024-03-08].
[23] SLEPIČKOVÁ. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů.* s. 3
[24] *Ročník narozených 2022 je nejslabší za posledních 18 let.* Online. In: Český statistický úřad, 21.3.2023. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/rocnik-narozenych-2022-je-nejslabsi-za-poslednich-18-let#:~:text=Po%20p%C5%99echodn%C3%A9m%20zv%C3%BD%C5%A1en%C3%AD%20v%20roce,vr%C3%A1til%20se%20k%20p%C5%99edcovidov%C3%BDm%20hodnot%C3%A1m. [cit. 2024-03-08].
[25] *Rozvodovost.* 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692303.pdf/cf5c2ce9-6964-46a1-9b2b-30638771717f?version=1.3. [cit. 2024-03-08].
[26] Čŏndžaminwŏnsentchŏ. *Honin* (Manželství) Online. In: Tähanminguk pŏpwŏn. Dostupné z: https://help.scourt.go.kr/nm/min_17/min_17_3/min_17_3f/index.html [cit. 2024-03-14].

hlavní právní funkci, kterou je vzájemné zaručení svých práv a navázání pokrevního příbuzenství. Nezaručuje práva ale jen manželům samotným, ale i jejich potomkům, a to především právo na dědictví.[27]

Kromě již zmíněné právní funkce má manželství i mnoho ekonomických a sociálních funkcí, což je uvedeno jako jeden z důvodů, proč tento systém lidé udržovali po tak dlouhou dobu. Mezi ekonomické funkce patří například hromadění společného majetku, společenskými funkcemi jsou pak získání společenského postavení, vychovávání dětí a rozdělení rolí podle pohlaví. Manželství má také funkci emocionální, do které se řadí uspokojování citových a sexuálních potřeb.[28]

Manželství je v Koreji čistě civilní záležitost a je možné uzavřít jen sňatek občanský, tudíž žádný náboženský rituál nemůže vytvořit právně uznaný sňatek.[29] V sekci 3 o uzavření manželství zákon stanovuje, že do manželství může vstoupit jen zletilá osoba, v případě nezletilé osoby je vyžadován souhlas obou rodičů. Zákon také zakazuje manželství dvou pokrevních příbuzných a bigamii.[30] Potomci přebírají příjmení otce, pokud manželé při registraci manželství nestanoví jinak. Na rozdíl od toho žena příjmení manžela nepřebírá a nechává si své rodné jméno.[31]

2.2.2 Vývoj a současné trendy

Podoba manželství v Jižní Koreji stejně jako v západním světě prošla v posledních 150 letech razantní proměnou, která bezprostředně souvisela s proměnami neo-konfuciánské společnosti ve společnost moderní.

Tradiční manželství

Tradiční podoba korejské rodiny (do 19. stol.) vycházela z principů neo-konfucianismu, který se v Koreji zavedl s dynastií *Čosŏn* v roce 1392. Hlavní funkcí manželství bylo zachování rodu a zajištění jeho pokračovatele, tedy zplození mužského potomka.

---

[27] *Honin* (manželství). Online. In: Kukkakirokwŏn. Dostupné z: https://www.archives.go.kr/next/newsearch/SubjectDescription.do?id=002472&pageFlag=&sitePage. [cit. 2024-03-02].
[28] Tamtéž.
[29] U.S. MISSION KOREA. *Getting married in Korea*. Online. In: U.S. Embassy & Consulate in the Republic of Korea. 5. 1. 2024. Dostupné z: https://kr.usembassy.gov/services-getting-married-in-korea/. [cit. 2024-03-02].
[30] KLRI Korea Legislation Research Institute. CIVIL ACT, Section 3. [cit. 2024-03-14].
[31] KLRI Korea Legislation Research Institute. CIVIL ACT, Article 781. [cit. 2024-03-14].

Hierarchie, která z konfuciánského učení vycházela, stavěla na nejvyšší místo otce rodiny, jednalo se tedy o silně patriarchální systém. Určovala postavení také ostatních členů v rodině a s ním i vztahy, které mezi nimi panovaly.[32] Vztah mezi manželi byl jedním ze třech základních lidských vztahů určujících základní strukturu společnosti, ještě společně se vztahy mezi poddaným a panovníkem a mezi otcem a synem.[33]

Na základě principu tří poslušností musela žena svého muže poslouchat a zaujímala podřadné postavení.[34] Manželé spolu žili v domě manželovy rodiny, kde musela žena kromě muže poslouchat ještě jeho rodiče a sloužit jim.[35] Role manžela a manželky byly jasně vyděleny: muž byl vzdělaný a měl na starosti bydlení, zemědělskou půdu a příjmy rodiny, zatímco žena měla na starosti domácnost a výchovu dětí, přičemž se řídila ženskými ctnostmi, které zahrnovaly manželskou a mateřskou oddanost, cudnost, hospodárnost a píli při plnění každodenních povinností.[36]

Jak pro muže, tak pro ženy představoval sňatek zlepšení sociálního postavení. Byl domluven rodiči, popř. rodiči a prostředníkem, který zprostředkovával zásnuby, ke kterým často docházelo již v raném dětství.[37]

Co se týče rozvodů, byly za dynastie Čosŏn za určitých podmínek možné, ale vyskytovaly se spíše výjimečně.[38] Muž mohl svou ženu opustit na základě sedmi zlých činů vycházejících z konfucianismu, mezi které patřilo neporození mužského potomka, nestarání se o manželovy rodiče, promiskuita, žárlivost na manželovy konkubíny, vážná nemoc, kvůli které nemohla porodit syna, upovídanost a zapojování se ve velké míře do pomluv či krádež.[39] Na konci 19. století se z těchto sedmi důvodů stalo pět a o rozvod už mohla požádat také žena, ovšem jen když se muž nevrátil 3 roky domů, nebo když bil jí

[32] PARK, Insook Han a CHO, Lee-Jay. *Confucianism and the Korean Family.* Online. Journal of Comparative Family Studies 26, no. 1. s. 124. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/41602370. [cit. 2024-03-14].
[33] GLOMB, Vladimír a LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *Korejská náboženství*. Dálný východ. Praha: Togga, spol. s r.o., 2014, s. 77-78. ISBN 978-80-7476-066-2.
[34] The Organisation of Korean Historians, SHIN, Michael D. (ed.). *Everyday life in Joseon-era Korea: economy and society*. Online. Global Oriental, 2014, s. 189. ISBN 978-90-04-26115-0. Dostupné z: https://brill.com/display/title/24686?language=en [cit. 2024-03-25].
[35] MOOSE, Robert J.. *Village Life in Korea.* Kessinger Publishing, 2010, s. 115. ISBN 1166308979.
[36] SINTIONEAN, Codruta. *The Appropriation of Sin Saimdang as a Symbol of Modernization during the Park Chung Hee Era*. Online. Studia Universitatis Babes-Bolyai - Philologia. 2020, roč. 65, č. 1, s. 88. Dostupné z: https://doi.org/10.24193/SUBBPHILO.2020.1.06.. [cit. 2024-03-25].
[37] The Organisation of Korean Historians, SHIN, Michael D. (ed.). *Everyday life in Joseon-era Korea: economy and society*, s. 192.
[38] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019, s. 66. ISBN 978-80-85845-85-3.
[39] The Organisation of Korean Historians, SHIN, Michael D. (ed.). *Everyday life in Joseon-era Korea: economy and society*, s. 192.

nebo její rodiče, ale i v tomto případě musela mít žena k rozvodu mužův souhlas. Dalším ze způsobů odloučení byl tzv. *sobak*, po kterém sice manželé stále žili spolu v jednom domě, ale žili oddělené životy.[40]

Moderní manželství

Na konci 19. století došlo v tehdejším království *Čosŏn* z důvodu dlouhodobých nepokojů k rozsáhlým reformám Kabo, které započaly výrazné změny ve společnosti, a tudíž i změnu tradičního manželství v jeho moderní podobu. Již na počátku minulého století byl starý konfuciánský rodinný systém kritizován nejen křesťany, ale i rannými korejskými nacionalisty, kteří tradiční sňatek viděli jako překážku k celkovému společenskému pokroku.[41] I přes veškeré snahy o modernizaci, prvky konfucianismu z korejské společnosti zcela nevymizely. Konkrétně se jedná například o pozůstatky hierarchie vycházející z pěti mezilidských vztahů[42], které stále hrají roli např. v respektu a poslušnosti vůči rodičům.[43]

Neo-konfuciánská ideologie rodiny hluboce zakořenila v korejské společnosti, a ačkoliv se hodnoty v posledních letech výrazně měnily, rodina si ve společnosti udržela svůj význam.[44] I přes přebírání západních hodnot jsou na sobě členové rodiny stále závislí, což se projevuje například tím, že mladí lidé až do sňatku často bydlí s rodiči, kteří mají slovo v zásadních životních rozhodnutích svých dětí, jako je třeba právě výběr manželského partnera.[45] V městských oblastech už však nukleární rodina nahradila tradiční vícegenerační soužití, ačkoliv v některých venkovských oblastech ještě stále figuruje tradiční život manželů v domě rodičů i po svatbě.[46] Patriarchální struktura stále slábne a zákon, který ji upravoval, byl v roce 1989 pozměněn a většina jeho ustanovení zrušena.

Práva žen se od reforem Kabo výrazně zlepšila a dnes už by, tedy alespoň podle zákona z počátku 90. let minulého století zakazujícího diskriminaci na základě pohlaví, měla být

---

[40] Tamtéž, s. 195.
[41] KENDALL, Lauren. *Getting Married in Korea*. University of California Press, 1996, s. 63-64. ISBN 9780520202009.
[42] Mezi základních pět mezilidských vzahů patří: poddaný - panovník, otec - syn, starší (bratr) - mladší (bratr) muž - žena a vztah mezi přáteli.
[43] TUDOR, Daniel. *Korea - The Impossible Country*. Tuttle Publishing, 2012, s. 46-47. ISBN 0804842523.
[44] KIM, Youna (ed.). *Routledge Handbook of Korean Culture and Society*. Online. Routledge, 2016, s. 138. ISBN 9781315660486. Dostupné z: https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9781315660486/routledge-handbook-korean-culture-society-youna-kim?refId=cb748b1d-d440-4e36-adbe-f42ac65499f0&context=ubx [cit. 2024-04-01].
[45] TUDOR, Daniel. *Korea: The Impossible Country,* str. 136.
[46] JANOŠ, Jiří. *Japonsko a Korea: dramatické sousedství*. Praha: Academia, 2007, s. 273. ISBN 978-80-200-1503-7.

rovná s právy mužů. Zákony umožnily ženám vést domácnost, dědit majetek, i iniciovat rozvod, stejně tak jim daly rovné podmínky, co se týče vzdělání a zaměstnání.[47] Podíl vdaných pracujících žen se tedy výrazně zvýšil, ale břímě domácích prací a výchovy dětí zůstalo stejné.[48] I z tohoto důvodu se mladé Korejky nechtějí brát a nechtějí mít děti, což způsobuje nejnižší porodnost na světě. (0.72)[49] Dalšími důvody jsou pak studium vysoké školy a následné hledání prestižního zaměstnání, které platí i pro muže. Mladí lidé proto vstupují do manželství v pozdějším věku (31 let u žen a skoro 34 let u mužů v roce 2022) a stále více si jich vybírá život o samotě.[50]

Jak už bylo zmíněno, v minulosti byly sňatky předem dohodnuté rodiči. Dnes už tomu sice tak není, ale mladí Korejci si jen málokdy hledají životního partnera sami. I v moderní době je zcela běžné, že si partnera nechají "dohodit" rodiči, přáteli či "dohazovacími agenturami".[51] Manželství je i nadále vnímáno jako záležitost, která se týká celých rodin, a tak většina párů stále usiluje o rodičovský souhlas ke sňatku, ačkoliv i toto "tradiční" smýšlení už postupně mizí.[52]

Co se týče rozvodů, v dnešní době jsou již společností přijímány a rozvádí se téměř polovina manželství, přičemž ve třech čtvrtinách případů navrhují rozvod ženy.[53]

---

[47] SETH, Michael. *A concise history of modern Korea : from the late nineteenth century to the present*. Online. Rowman & Littlefield, 2010, s. 259. ISBN 978-0-7425-6714-6. Dostupné z: https://www.academia.edu/12180351/A_Concise_History_of_Modern_Korea_From_the_Late_Nineteenth_Century_to_the_Present. [cit. 2024-04-01]

[48] KIM, Youna (ed.). *Routledge Handbook of Korean Culture and Society*, s. 139

[49] LEE, Jihoon a KIM, Cynthia. *In South Korea, world's lowest fertility rate plunges again in 2023.* Online. In: Reuters. 28. 2. 2024. Dostupné z: https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-koreas-fertility-rate-dropped-fresh-record-low-2023-2024-02-28/. [cit. 2024-04-01].

[50] KIM, Youna (ed.). *Routledge Handbook of Korean Culture and Society*, s. 135

[51] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019, s. 67. ISBN 978-80-85845-85-3.

[52] KIM, Youna (ed.). *Routledge Handbook of Korean Culture and Society*, s. 140

[53] JANOŠ, Jiří. *Japonsko a Korea: dramatické sousedství*, s. 281

3 Smíšená a česko-korejská manželství

3.1 *Smíšená manželství*

3.1.1 Vymezení pojmu *smíšené manželství*

Smíšené manželství má mnoho podob i odstínů, ale obecně ho lze definovat jako exogamické, tedy manželský vztah mezi dvěma jedinci pocházejících z různých skupin, které se od sebe odlišují. Takových odlišností lze najít mnoho, ovšem mezi ty základní patří rasa, etnicita, kultura, národnost či náboženství.[54] Obecně lze tyto kategorie zařadit do dvou hlavních typů, které smíšená manželství zahrnují.

První typ jsou tzv. rasově smíšená manželství (z angličtiny: interracial), který je založen na biologické odlišnosti partnerů, a označuje manželství příslušníků dvou odlišných ras.[55] V některých místech světa se však už rasy mísí natolik, že zde vyvstává otázka, zda je ještě pojem rasa a s tím i pojem rasově smíšené manželství aktuální.[56]

Druhým typem jsou tzv. interkulturní manželství, (z angličtiny: "intercultural"), ve kterém partneři pocházejí ze dvou skupin s odlišností lingvistickou, historickou či náboženskou. Za hlavní znak interkulturního manželství je obecně považována odlišnost mateřských jazyků.[57]

Jak tedy můžeme vidět, pod pojmem smíšená manželství si můžeme představit nejen dva manželé odlišné barvy pleti, ale také třeba i manžele stejné rasy i národnosti, ale odlišného náboženského vyznání. Česko-korejská manželství, kterými se v této práci zabývám, lze vzhledem k rozdílu v rase, jazyce, historii a v některých případech i v náboženství zařadit pod oba typy, ale vzhledem k zaměření práce se budu zabývat hlavně odlišnostmi definujícími interkulturní manželství.

---

[54] EZRA, Dina Ben a ROER-STRIER, Dorit. *Intermarriage Between Western Women and Palestinian Men: Multidirectional Adaptation Processes.* Online. Journal of Marriage and Family. 2006, roč. 68, č. 1, s. 41. Dostupné z WWW: https://www.jstor.org/stable/3600355?seq=1#page_scan_tab_contents. [cit. 2024-04-01]
[55] LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*, s. 38.
[56] SALZMANN, Zdeněk. *Existují rasy? Nový pohled na fyzickou rozmanitost lidstva.* Online. Český lid: Etnologický časopis. 2003, 90, č. 2, s. 161-171. Dostupné z WWW: http://www.jstor.org/stable/42639133. [cit. 2024-04-06].
[57] LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*, s. 38.

3.1.2 Rysy smíšených manželství

Zatímco v minulosti se smíšená manželství vyskytovala spíše zřídka, s příchodem globalizace a multikulturní společnosti se tato manželství začala objevovat s větší frekvencí a dalo by se říci, že v některých koutech světa se z nich v dnešní době začíná stávat trend. Mnoho lidí i kultur je však stále uzavřených či dokonce xenofobních a smíšená manželství si pojí s řadou stereotypních předsudků.[58]

Postoj ke smíšeným manželstvím je důležitou součástí kulturního klimatu a liší se společnost od společnosti. Na jednom konci stojí společnosti kulturně homogenní, které mají minimální kontakt s jinými společnostmi a berou pravidla jako konvence, což také podstatně omezuje výběr partnera na členy stejné společnosti. Takových společností je dnes však už výrazně méně a většina jich byla nahrazena společnostmi, které stojí na druhém konci, tedy společnostmi otevřenými. V těch se míchají různé kultury a vlivy moderního a postmoderního světa, což umožňuje i míchání společností v různých podobách, a tedy i v podobě interkulturního a s tím i rasově smíšeného partnerského vztahu.[59] Právě uzavírání smíšených manželství je jedním z nejpříznačnějších ukazatelů otevřenosti společnosti k etnicky a kulturně jiným. Tato manželství jsou znakem vzájemného respektu a uznání, tolerance k etnické a kulturní odlišnosti druhého a současně i znakem překonávání sebe-ohraničujících bariér ve vztahu k druhým - cizím.[60]

Smíšená manželství lze tedy považovat za typ objevující se s moderním manželstvím a jako kontrast k manželství tradičnímu, které se uzavíralo v homogenních společnostech s minimální migrací.[61]

Je tedy zřejmé, že otevřená společnost je oproti homogenní rozvolněnější a tím i více nakloněná přijímání jiných kultur. Je ale třeba mít na vědomí, že ať už se nacházíme ve společnosti homogenní či otevřené, naše kultura nás tak či tak stále ovlivňuje a determinuje

---

[58] MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti*), s. 133.
[59] LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*, s. 40.
[60] MACHÁČOVÁ, Jana, MATĚJČEK, Jiří. *Rodina a vzory rodinného chování.* Online. In: Sociálně a národnostně smíšená rodina v industriální a postindustriální společnosti v českých zemích a ve střední Evropě od druhé poloviny 19. století do současnosti: sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 21. a 22. října 2003 ve Slezském ústavu Slezského zemského muzea v Opavě. Opava: Slezský ústav Slezského zemského muzea, 2003, s. 29. ISBN 80-86224-44-9. Dostupné z: https://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:6a117290-8f9b-11e6-9325-005056827e52?page=uuid:20373bb0-a88b-11e6-adc9-5ef3fc9ae867. [cit. 2024-04-06].
[61] LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*, s. 40.

naše chování, a to především ve vztazích s druhými. V některých společnostech ještě stále funguje dohodnuté manželství, v jiných může být volba ponechána z velké části na jednotlivcích, v některých jsou velké rozdíly v rolích muže a ženy, v dalších zase existuje množství rodinných tradic, které je třeba dodržovat.

Obecně lze tedy konstatovat, že pro členy všech společností platí nějaké obecné limity a zásady, kterými se - ať už vědomě či podvědomě - řídí. A právě tento rozdíl v přemýšlení a chování dvou lidí často vede ke konfliktu, kterému je věnována další kapitola.

3.1.3 Kulturní konflikt

Pro správné a úplné pochopení významu a všech okolností kulturního konfliktu je třeba nejprve definovat samotný pojem *kultura*.

Existuje rozličné množství definic kultury. Americký antropolog R. F. Murphy přehledně definuje kulturu jako celistvý systém významů, hodnot a společenských norem, kterými se řídí členové dané společnosti a které prostřednictvím socializace předávají dalším generacím. Na kulturu lze jednoduše nahlížet jako na produkty minulého chování lidí a usměrňovatele budoucího chování lidí.[62] Tento zjednodušený pohled se částečně pojí s rozdělením pojetí kultury na dvě základní:

a) v širším smyslu zahrnuje vše, co vytváří lidská civilizace (tedy materiální i duchovní důsledky lidské činnosti)
b) v užším smyslu se jedná o projevy a chování lidí (tedy zvyklosti, komunikační normy či symboly)[63]

Smíšené manželství lze v tomto kontextu nejprve chápat v širším smyslu kultury, jako je například náboženství, aby pak mohlo být pochopeno v jako forma projevu kultury v užším smyslu.[64]

[62] PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004, s. 46. ISBN 80-7178-885-6.
[63] Tamtéž.
[64] LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*, s. 11.

Jak už lze částečně vyčíst z předchozích definic a rozdělení, kultura zahrnuje mnoho společenských vlastností, jako je přesvědčení, hodnoty, znalosti, umění, morální zásady, zákony, zvyky, obyčeje, jazyk, oblečení a mnoho dalších. Jsou v ní obsaženy jak způsob myšlení, tak i vzorce chování. V každé společnosti například kultura definuje to, co je chápáno jako krásné a co jako ošklivé, co je dobré (správné) a co špatné. Kultura dává lidem pocit sounáležitosti, učí je, jak se chovat, jak v určitých situacích přemýšlet. Kultura vlastně z velké části dává společnosti význam.[65]

Kultura je úzce spjata s konfliktem, jelikož kultura je lidská záležitost a mezi lidmi odjakživa vznikaly konflikty. Vždy v něm hraje roli, ať už je jeho příčinou, nebo ho jen nepatrně ovlivňuje. Konflikt mezi rodičem a teenagerem je ovlivněn generační kulturou, konflikt mezi ředitelem společnosti a dělníkem je ovlivněn socioekonomickou kulturou a konflikt mezi Asiatem a Evropanem je ovlivněn kulturou jazykovou, etnickou, národní, náboženskou a množstvím dalších.[66]

Kulturním konfliktem lze konflikt nazvat tehdy, když je rozdíl kultur jeho příčinou. Kulturní konflikt je jednoduše definován jako střet celého souboru kulturních prvků, tzn. systémů hodnot různých skupin a jejich náboženské, a či ekonomické ideologie. Lze ho rozdělit na tři typy: konflikty mezi kulturami, konflikty uvnitř jedné kultury a konflikty v samotném člověku.[67]

V kontextu této práce je pro mě signifikantní především prvním typ, tedy konflikt mezi kulturami, který lze do určité míry očekávat, ačkoliv se ve smíšeném manželství mohou bez pochyby objevit i ostatní dva typy kulturního konfliktu. Ani první typ konfliktu ovšem nemusí nastat, např. když jeden z manželů už déle žije v zemi svého partnera a tamnější kulturu už dobře zná a je mu vlastní.

---

[65] ANDERSEN, Margaret L. a TAYLOR, Howard Francis. *Sociology: The Essentials.* Online. Belmont, CA: Wadsworth, Cengage Learning, 2013, s. 49. ISBN 1111831564. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=NTvpA0P3u-gC&pg=PT72&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false. [cit. 2024-04-06].

[66] LEBARON, Michelle. *Culture and Conflict.* Online. In: Beyond Intractability. BURGESS, Guy, BURGESS, Heidi (ed). Conflict Information Consortium. University of Colorado, Boulder, 2003. Dostupné z: http://www.beyondintractability.org/essay/culture-conflict. [cit. 2024-04-06].

[67] SCHEU, Harald Christian, ASLAN, Ednan, BABICKÁ, Karolína, BARTOŇ, Daniel (ed). *Migrace a kulturní konflikty.* Praha: Auditorium, 2011, s. 22. ISBN 978-80-87284-07-0.

Kulturní konflikt při setkání dvou lidí z rozdílných kultur je tedy zcela přirozený a v podstatě se mu nikdy nelze úplně vyhnout. Lze ho však omezit tím, že budeme předpokládat a uvědomovat si, že ten druhý vychází z úplně jiné kultury a jeho hodnoty, chování a způsob myšlení se liší. Když totiž nepochopíme, že druhý člověk může mít odlišné výchozí body, je daleko větší pravděpodobnost výskytu a následné eskalace konfliktu.[68]

3.1.4 Smíšená manželství v Jižní Koreji

Téma smíšeného manželství (v Koreji spíše používán termín *mezinárodní manželství*) je v Jižní Koreji poměrně nové, ale s událostmi odehrávajícími se v posledních 30 letech rychle nabralo na popularitě a v současnosti je v rámci sociologie jednou z více probíraných problematik a obecně známých trendů.

Jižní Korea, po dlouhou dobu homogenní jak z kulturního, tak z etnického hlediska, v posledních letech zažívá prudký nárůst cizinecké populace a s tím i počtu smíšených manželství. Podíl manželských migrantů je vysoký, a tudíž je to jedna z nejvýznamnějších migrantských skupin, ještě spolu s pracovními, studijními a rodinnými (etničtí Korejci s jiným občanstvím) migranty.[69]

Smíšená manželství začala být v Koreji populární se změnou režimu po roce 1990, a v té době se jednalo primárně o ženský fenomén - tedy o Korejky provdávající se za muže jiné národnosti - a to převážně japonské a americké. Již v polovině 90. let se ale trend otočil a od té doby častěji tvoří manželství korejský muž a žena jiné národnosti.[70] Počínaje rokem 2000 počet mezinárodních sňatků stále narůstá, jak lze vidět z grafu 1, přičemž v roce 2005 tvořil podíl mezinárodních manželství celých 13,8%, což bylo zatím nejvíce v historii Jižní Koreje. Důvodem tohoto prudkého nárůstu nebyla pouze stabilizace vztahů s Čínou, ale

[68] LEBARON, Michelle. *Culture and Conflict.*
[69] CHUNG, Erin Aeran. *How South Korean Demographics Are Affecting Immigration and Social Change.* Online. Carnegie Endownment, 2021, s. 3. Dostupné z: https://carnegieendowment.org/2021/06/29/how-south-korean-demographics-are-affecting-immigration-and-social-change-pub-84819. [cit. 2024-04-12].
[70] JUSZCZYK-FRELKIEWICZ, Katarzyna. *International marriages in the South Korea - characteristic of the phenomenon*. Online. Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny. 2016, Vol. 166, Issue 4, s. 165. ISSN 0137-303X. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/336899918_International_marriages_in_the_South_Korea_-_characteristic_of_the_phenomenon. [cit. 2024-04-12]

vznik tzv. "dohazovačských" agentur profitujících ze zprostředkování mezinárodních sňatků, jejichž služby využívali především venkovští muži středního věku.[71]

Graf 1: Sňatky v Jižní Koreji s jedním občanem cizí země, 1995-2019[72]

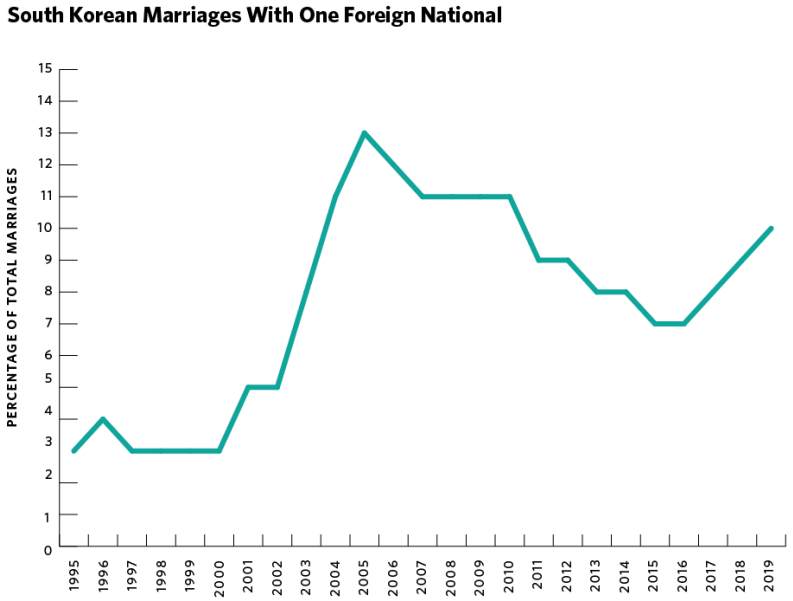

V dnešní době jsou smíšená manželství v Koreji stále v kurzu, ačkoliv se s příchodem epidemie covid19 jejich počet poněkud snížil. V roce 2022 bylo uzavřeno 17,428 smíšených manželství, což je přibližně 8% ze všech manželství uzavřených v Jižní Koreji. Co se týče pohlaví, jedná se stále spíše o mužský fenomén, tedy Korejských mužů, co vstupují do mezinárodního manželství je cca třikrát více než korejských žen.[73] Co se týče národnosti manželských migrantek, nejpočetnějšími skupinami jsou ženy z Vietnamu (27%), Číny (19%), Thajska (15%), Japonska a USA. U manželských migrantů jsou to pak hlavně muži z USA (25%), Číny (20%), Vietnamu (10%), Kanady, Anglie a Japonska.[74]

---

[71] Tamtéž.
[72] CHUNG, Erin Aeran. *How South Korean Demographics Are Affecting Immigration and Social Change.*
[73] *Multicultural marriages by citizenship.* Online. In: KOSIS (Korean Statistical Information Service) Location: Population-Vital Statistics-Multicultural. Dostupné z: https://kosis.kr/statHtml/statHtml.do?orgId=101&tblId=DT_1BB0001&vw_cd=MT_ETITLE&list_id=A2_5&scrId=&seqNo=&language=en&obj_var_id=&itm_id=&conn_path=A6&path=%252Feng%252Fsearch%252FsearchList.do. [cit. 2024-04-12]
[74] JU, Čŏnggyun a HWANG, Sŏngsik. Kukčekjŏlhon juhjŏngŭi pjŏnhwawa tchŭksŏnge kwanhan jŏngu (Studie změn a charakteristik vzorů mezinárodních manželství). Online. *Kjŏnggijŏnguwon kibonjŏngu*. 2021, s. 1-111, s. 14-16 Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/pdf/pdfView.do?nodeId=NODE11146624&googleIPSandBox=false&mark=0&ipRange=false&b2cLoginYN=false&isPDFSizeAllowed=true&accessgl=Y&language=ko_KR&hasTopBanner=true. [cit. 2024-04-12]

Graf 2: Vývoj podílu národností manželek-cizinek v Jižní Koreji, 1993-2020[75]

(názvy států v češtině: Vietnam, Čína, Thajsko, Japonsko, USA, Filipíny, Kambodža, ostatní)

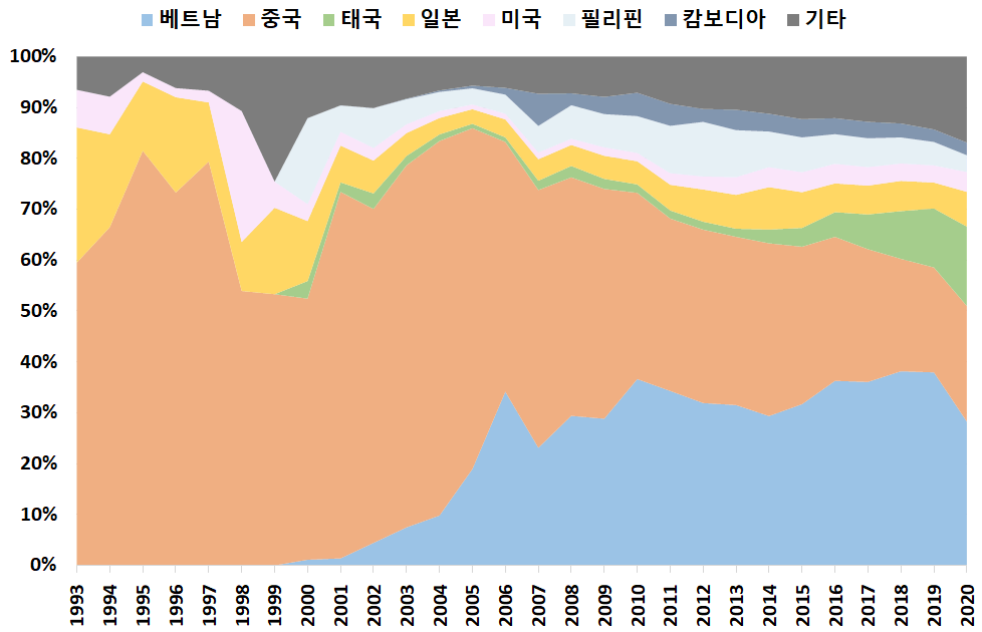

Graf 3: Vývoj podílu národností manželů-cizinců v Jižní Koreji, 1993-2020[76]

(názvy států v češtině: USA, Čína, Vietnam, Kanada, Spojené Království, Taiwan, ostatní)

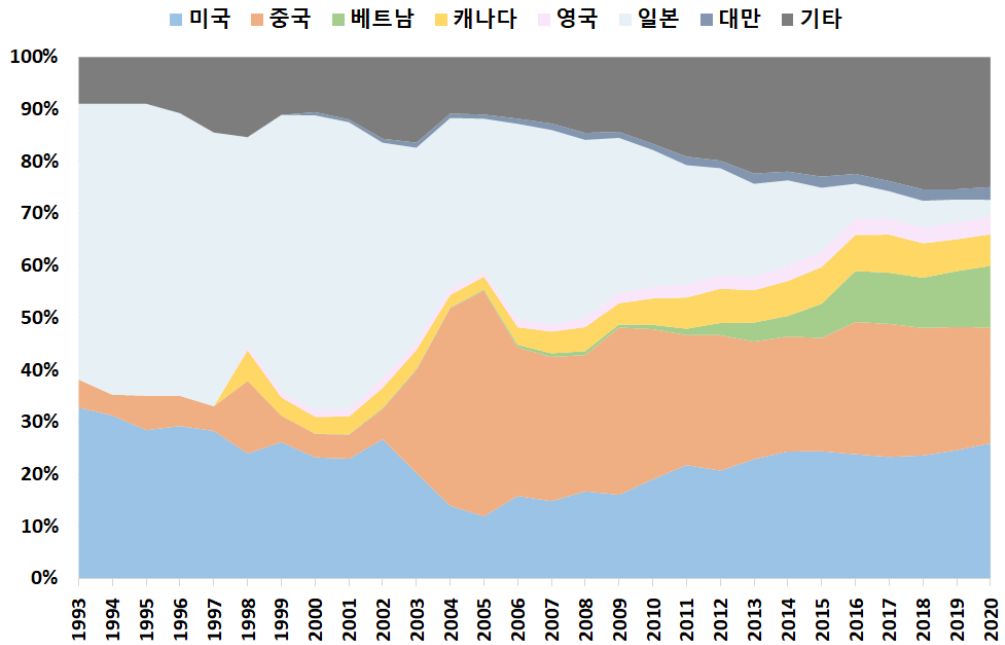

[75] TCHONGGYEČCHŎNG. Honin tchongje. (Statistika manželství). Online. 2020. In: (JU, Čŏnggyun a HWANG, Sŏngsik. Kukčekjŏlhon juhjŏngŭi pjŏnhwawa tchŭksŏnge kwanhan jŏngu (Studie změn a charakteristik vzorů mezinárodních manželství), s. 14

[76] Tamtéž, s. 16

S problematikou smíšeného manželství v Jižní Koreji se bezesporu pojí i spoustu problémů a nepříjemností, kterými si manželští migranti prochází. Jsou jimi, podobně jako v jiných částech světa, především jazyková bariéra, kulturní rozdíly, a často také diskriminace, jelikož velký nárůst cizí komunity v původně zcela homogenní společnosti je pro mnoho Korejců ještě stále nezvyklý a v případě sňatku je aspekt "čisté krve" hlavně pro starší generaci velmi důležitý.[77] V celé otázce přijetí cizince do rodiny však hraje velkou roli původ cizího partnera. Právě národnost a rasa manželského migranta je důležitým faktorem i v jeho postavení v korejské společnosti obecně.[78] Další problémy, kterým pak manželé a manželky ze zahraničí čelí, se týkají vládní politiky. Přestože se vláda snaží vytvářet různé programy a zákony za účelem podpory smíšených manželství, ale aby mohly podpory využívat, musí nejdříve získat vízum F6.[79] Kritéria pro získání tohoto víza jsou často těžko splnitelná[80] a v podstatě vykazují absolutní závislost manželského migranta na jeho partnerovi, což vede k nerovnosti v manželském vztahu a zvyšuje to zranitelnost manželských migrantů.

Všechny zmíněné problémy, kterým mezinárodní manželství v Koreji čelí, a mnoho dalších, přirozeně způsobují vysokou rozvodovost, která je v porovnání s čistě korejskými manželstvími dvojnásobná. Páry, kde je muž Korejec a žena cizinka mají větší pravděpodobnost rozvodu a existují také podstatné rozdíly v riziku rozvodu podle země původu anželské migrantky - u Japonek, Číňanek a žen z Filipín je riziko rozvodu vyšší, naopak Vietnamky a ženy z Kambodži se rozvádějí méně.[81]

---

[77] MARCINIAK, Magdalena. *South Korean perceptions on international marriage*. Online, Bakalářská práce. Laurea University of Applied sciences, 2019, s. 11. Dostupné z: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/166118/South%20Koreans%20Perception%20of%20International%20Marriage.pdf;jsessionid=406288435684ECBDA64242C2EF3F01CB?sequence=2.

[78] LEE, Yean-Ju, SEOL, Dong-Hoon a Sung-Nam CHO. *International Marriages in South Korea: The Significance on Nationality and Ethnicity.* Online. Journal of Population Research. 2006, roč. 23, č. 2, s. 170. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/41110868 [cit. 2024-04-12]

[79] JUSZCZYK-FRELKIEWICZ, Katarzyna. *International marriages in the South Korea - characteristic of the phenomenon*, s. 175

[80] Mezi kritéria patří např. znalost korejštiny manželky-migrantky či roční příjem manžela-Korejce v určité výši, aby uživil celou rodinu.

[81] JU, Čŏnggyun a HWANG, Sŏngsik. Kukčekjŏlhon juhjŏngŭi pjŏnhwawa tchŭksŏnge kwanhan jŏngu (Studie změn a charakteristik vzorů mezinárodních manželství), s. 23

3.1.5 Smíšená manželství v České republice

Smíšené sňatky nejsou vzhledem k historii České republiky a přítomnosti národnostních menšin přítomným na jejím území již žádnou novinkou, ačkoliv se s příchozí globalizací a s tím zvýšenou migrací počet smíšených sňatků o trochu zvýšil. Na rozdíl od Jižní Koreje to ale v Česku není tak rozebírané téma, což je důvod výrazně nižšího počtu dostupných zdrojů a informací k této problematice.

Česká republika byla v novodobé historii díky svému umístění ve středu Evropy převážně emigrační oblastí, a po otevření západních hranic v 90. letech vlna emigrace ještě vzrostla. Zároveň ale rostla i imigrace, nejdříve převážně ze Slovenska jako reakce na rozdělení Československa a poté i z jiných, a to hlavně sousedských zemí.[82] V posledních letech počet cizinců migrujících do ČR stále roste (téměř 70 000 v roce 2021, 349 548 v roce 2022) a s tím automaticky roste i číslo manželských migrantů.[83]

Smíšená manželství v České republice nemají žádný výrazný trend a ačkoliv podíl těchto sňatků na celkovém počtu všech uzavřených manželství stále roste, v posledních 30 letech se pohyboval vždy kolem 10%.[84] V roce 2022 bylo takových sňatků 5576, tj. opět 10% z celkového počtu sňatků. Co se týče pohlaví, jedná se spíše o ženský fenomén, tedy do smíšených manželství vstupují častěji české ženy než muži, ačkoliv se tento trend v poslední době vyrovnává a v roce 2022 bylo ze všech smíšených manželství mezi ženichy 53,2% cizinců a mezi nevěstami 46,8% cizinek. Ve statistikách podle národnosti mužů na předních místech figurují Slováci (35%), Němci (9%) a Velká Británie (6%) a podle národnosti žen jde nejčastěji o Slovenky (41%), Ukrajinky (20%) a Rusky (10%).[85] Jak je vidět z grafu 4 a grafu 5, složení a podíl nejčastějších národností ve smíšených manželstvích se za posledních 17 let příliš nezměnil. V obou případech ale vždy výrazně vedou občané Slovenska, což lze jednoduše vysvětlit naší společnou historií a 70 let soužití v jednom státu.

---

[82] MORÁVKOVÁ, Hana. *Smíšená manželství v Nizozemsku a v Česku.* Online, Bakalářská práce. Univerzita Karlova, 2008, s. 30. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/5413. [cit. 2024-04-17]

[83] *Migrace.* 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692306.pdf/9a0368bc-47d4-4785-84de-602607abd0c7?redirect=https%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2Fcsu%2Fczso%2Ftiskove_zpravy_kap%3Fp_p_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%26_3_advancedSearch%3Dfalse%26_3_groupId%3D0%26_3_keywords%3Dvietnamci%26_3_delta%3D20%26_3_resetCur%3Dfalse%26_3_cur%3D8%26_3_struts_action%3D%252Fsearch%252Fsearch%26_3_format%3D%26_3_andOperator%3Dtrue. [cit. 2024-04-17]

[84] MORÁVKOVÁ, Hana. *Smíšená manželství v Nizozemsku a v Česku*, s. 30.

[85] *Sňatečnost*. 2022. In: Český statistický úřad.

Graf 4: Vývoj podílu národností manželů-cizinců v České republice, 2007, 2017-2022[86]

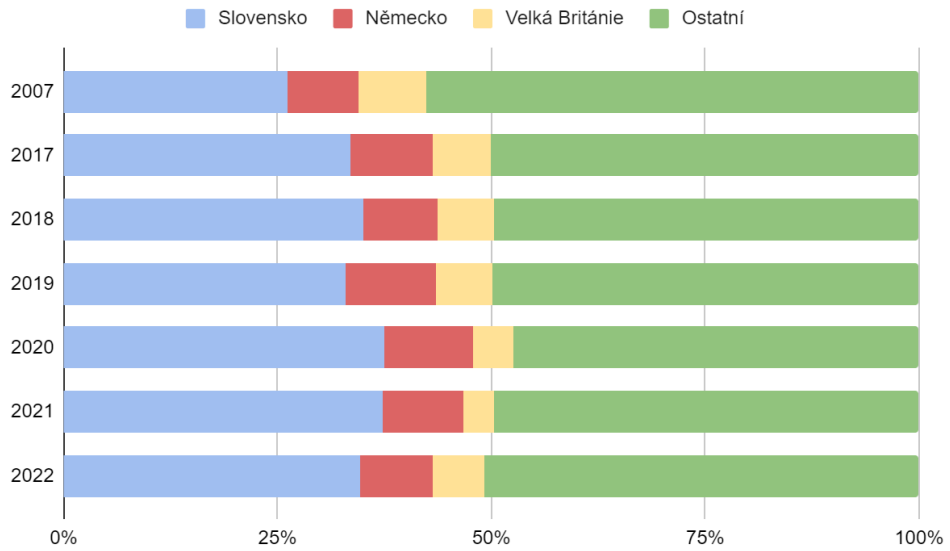

Graf 5: Vývoj podílu národností manželek-cizinek v České republice, 2007, 2017-2022[87]

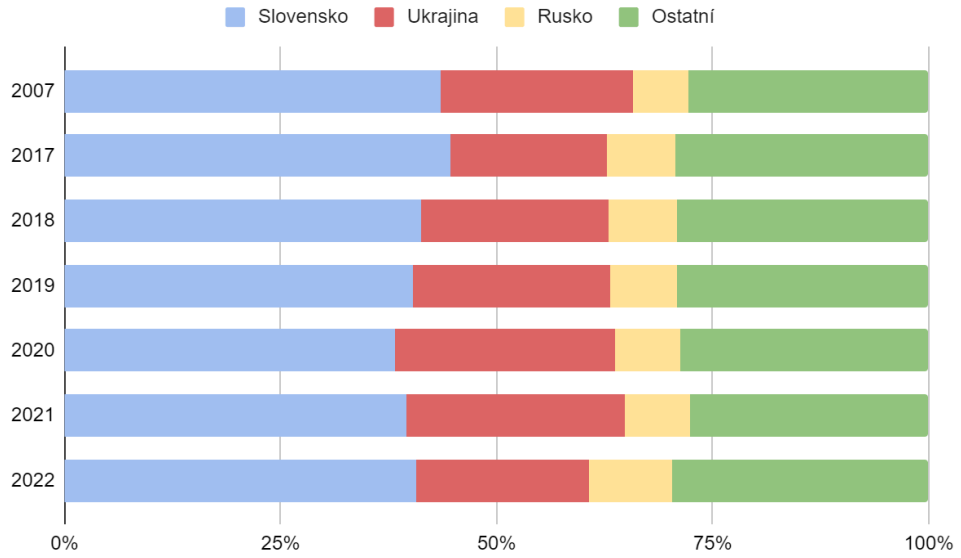

Kromě problémů, které jsou společné pro smíšené manželství, jako jsou jazyková bariéra, kulturní rozdíly a výchova dětí, je s těmito manželstvími v ČR často zmiňována problematika fiktivních sňatků, které bývají uzavírány s cílem získat povolení k pobytu.

[86] Tamtéž.
[87] Tamtéž.

Proto bývá proces získání trvalého pobytu rodinného příslušníka (partnera) komplikovaný a manželé si musí projít množstvím prověření.[88] Data o rozvodovosti nejsou dostupná, ale lze očekávat, že kvůli kulturní odlišnosti a kulturnímu konfliktu, ke kterému ve smíšených manželstvích často dochází, bude míra rozvodovosti větší než u čistě českých manželství.

3.2 *Česko-korejská manželství*

3.2.1 Česko-korejské vztahy

Historie česko-korejských vztahů se datuje už od 19. století, kdy v roce 1896 přišel na území Koreje první Čech. Na počátku 20. století se pak do Koreje dostalo více českých cestovatelů, kteří domů přivezli první zprávy a fotky a dokonce se o Koreji zmínili v několika svých dílech. K užšímu navázání vztahů pak došlo na konci 20. let, kdy Československí legionáři u Vladivostoku prodávali Korejcům, snažícím se získat podporu pro boj za nezávislost, zbraně, čímž se v kladném světle zapsali do korejských dějin. Vztahy tedy ještě zatím nenabyly oficiální podoby, ale lze zde vidět alespoň základ pro vztahy budoucí.[89] V Česku v této době (do 50. let) žilo pouze několik Korejců, kteří Čechům zprostředkovávali informace o své rodné zemi a o její kultuře a dějinách.

Historické zkušenosti z tohoto období měly obě země zcela odlišné, jelikož Československo již vystupovalo jako suverénní stát, zatímco Korea se teprve posunula od feudálního uspořádání a byla stále okupována Japonskem. Přesto se zde nabízí několik podobností - marné korejské hledání pomocné ruky v zahraničí nabízí volnou paralelu k mnichovskému diktátu u nás a korejský odboj po celou dobu japonské nadvlády si lze spojit s československým odbojem, který dopomohl vzniku Československa po 1. světové válce.[90]

V polovině 20. století se po skončení 2. světové války, korejského osvobození od japonské nadvlády a českého osvobození od nacistického Německa poprvé otevřelo okno možností k navázání styků mezi oběma stranami, ale to bylo v důsledku historických událostí v u nás i počátkem Korejské války opět uzavřeno. Československo, už jako součástí SSSR, stálo

[88] MORÁVKOVÁ, Hana. *Smíšená manželství v Nizozemsku a v Česku*, s. 30.
[89] ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, s. 335-344. ISBN 978-80-7106-5
[90] JUREČKOVÁ, Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů.* Online, Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, 2019, s. 30. Dostupné z: https://vskp.vse.cz/75901. [cit. 2024-04-17]

na straně severu, který se po třech letech bojů a sovětské podpory také stal komunistickým partnerem východního bloku. V rámci většiny druhé poloviny 20. století se tak vztahy Československa s Korejským poloostrovem omezují pouze na KLDR a navázání aktivních vztahů s Korejskou Republikou bylo až do 90. let znemožněno.[91]

Jistá změna přišla až v r. 1988, kdy se v Soulu konaly OH, které představovaly možnost bližšího styku Československa a Korejské republiky a zvýšily povědomí o jinak vzdálené a skoro neznámé zemi. Od této chvíle také začala narůstat obchodní výměna mezi oběma státy.

Česká republika a Korejská republika navázali oficiálně diplomatické vztahy v březnu 1990, tudíž vzájemná spolupráce je ještě relativně mladá, ale její vývoj a intenzita v posledních letech naznačuje pozitivní trend česko-korejských vztahů. Vzájemné vztahy podpořilo hned několik faktorů, z nichž jeden byl vstup ČR do EU v roce 2004, který se stal důležitým předpokladem pro tvorbu a udržování jakýchkoliv zahraničních vztahů. EU a Korejská Republika jsou v současnosti strategickými partnery a základ jejich vzájemné spolupráce tvoří rámcová politická dohoda, dohoda o volném obchodu a rámcová dohoda o participaci.[92]

Politické vztahy České a Korejské republiky byly, jak už bylo zmíněno, započaty v roce 1990, kdy byla zároveň podepsána dohoda o obchodní a ekonomické spolupráci. Po roce 2000 se pak česko-korejské vztahy dále rozšiřovaly v rámci mezinárodních organizací. Kladné vztahy také fungují mezi hlavními představiteli obou států a dodnes probíhá řada návštěv na nejvyšších politických úrovních.[93] Vzájemné vztahy jsou také podpořeny 15 smlouvami a programy, jako jsou například smlouvy o kulturní spolupráci a zrušení vízové povinnosti, které výrazně podporují a ulehčují celou spolupráci.[94] V hlavních městech obou zemí také aktivně fungují velvyslanectví obou států.

---

[91] Tamtéž, s. 31.
[92] *EU-Republic of Korea Relations.* Online. In: European Union External Action. 30. 6. 2020. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/52459/EU-Republic%20of%20Korea%20Relations. [cit. 2024-04-17]
[93] *Korejsko-české vztahy*. Online. In: Velvyslanectví Korejské republiky v České republice. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8969/contents.do. [cit. 2024-04-17]
[94] *Smluvní základna.* Online. In: Velvyslanectví České republiky v Soulu. 7. 5. 2018. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/vzajemne_vztahy/cesko_v_korejskem_tisku/index_1.html. [cit. 2024-04-17]

Ekonomické vztahy jsou v současné době nejdůležitější a nejrozvinutější oblastí vzájemných vztahů, především tedy pro ČR, pro kterou se Korea stala jedním z nejdůležitějších obchodních partnerů. Jihokorejské investice u nás totiž vytvářejí pracovní místa a zprostředkovávají kapitál. Narozdíl od toho české investice v Koreji nejsou zas tak úspěšné, což se pojí s těžkostmi spojenými se vstupem na jihokorejský trh, ale pro podporu již byly v Koreji založeny pobočky českých vládních agentur.[95]

Co se týče kulturních vztahů, vzájemná spolupráce je také velmi propracovaná a zapojují se do ní organizace či velvyslanectví v obou zemích. Ačkoliv si země nejsou nijak kulturně podobné, obě kultury se stávají vzájemně vyhledávanějšími, a především v České republice zájem o aspekty korejské kultury stále více roste. S kulturní spoluprací také souvisí oblast cestovního ruchu - do ČR přijíždí stále více korejských turistů, především za krásami Prahy. Posun lze vidět také v rámci spolupráce ve vzdělání, kdy čeští studenti mají stále větší zájem o studium korejštiny a proto roste i počet univerzit a jazykových škol, které studium korejštiny nabízí.[96]

3.2.2 Korejci na území České Republiky

Vůbec prvním Korejcem, který přišel na české území, byl Han Hŭng-su, který se za dob japonské nadvlády v roce 1936 vydal na studia do Evropy a od roku 1942 začal pravidelně navštěvovat Prahu, kde se poté trvale usadil. Během svého pobytu v Praze studoval, přednášel, překládal různé texty a psal knihy a články do novin. Společně s PhDr. Doc. Aloisem Pultrem pak v roce 1950 založil na Univerzitě Karlově obor Koreanistika. Nakonec se ale v důsledku pozvání úřadů KLDR rozhodl ukončit své působení v ČR a vrátit se zpět do své rodné vlasti.[97]

Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, k navázání oficiálních diplomatických styků došlo již v roce 1990, ale vývoj korejské imigrace do ČR byl na začátku velmi pomalý. První skupinou Jihokorejců, co přišli na území České Republiky, byly vyslaní zaměstnanci velkých korejských firem jako jsou Samsung a LG. Jejich počet ovšem nebyl nijak převratný a nepřevyšoval deset rodin. Až rok 2005 s sebou přinesl zásadní zlom, kdy

[95] JUREČKOVÁ, Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů,* s. 69.
[96] Tamtéž, s. 70.
[97] LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a OLŠA, Jaroslav. *Han Hung-su: otec československé koreanistiky.* Praha: Nová vlna, 2014. ISBN 978-80-85845-36-5.

korejské firmy začaly hledat v Evropě základnu pro vstup na trh a ČR se jim pro tento krok jevila jako velmi vhodná.[98] Motivace Korejců k imigraci do ČR se od té doby začala měnit a v současné době k nám kromě zaměstnanců velkých firem míří zejména podnikatelé a živnostníci, kteří vidí příležitosti v oblastech cestovního ruchu ubytování a pohostinství.

Změnilo a diverzifikovalo se také složení korejských migrantů. Zatímco dříve do České republiky emigrovali především Korejci v ekonomicky produktivním věku, dnes jim konkuruje i mladší generace, a to hlavně studenti. Korejští migranti se dnes dají rozdělit do několika skupin, mezi které patří: pracovníci státních zastupitelských úřadů, zaměstnanci korejských firem, podnikatelé a živnostníci, studenti, rodinní příslušníci a další.[99]

Co se týče aktuálních údajů o velikosti korejské diaspory v ČR, podle dat ČSÚ u nás žije celkem 2556 občanů Korejské republiky, z nichž 2556 má povolení k pobytu nad 12 měsíců.[100] Při pohledu na údaje z předchozích let lze konstatovat, že se korejská diaspora v České republice se stále zvětšuje, ale nejedná se o významnou minoritu.

Přesto mají ale Korejci u nás překvapivě rozvinutou a fungující komunitu, která má hned několik institucí a organizací, v rámci nichž se Korejci setkávají. Jedná se například o Praha Korean School, která zprostředkovává lekce korejského jazyka a kultury pro děti Korejských migrantů nebo o Česko-korejskou společnost, která má za cíl šířit znalosti o ČR mezi korejskou komunitu a zároveň povědomí o korejské kultuře a zvycích mezi českou veřejnost.[101] [102] Velkou roli ve sdružování hrají korejské kostely, kterých v Praze působí hned několik a mimo pravidelné bohoslužby v korejštině se také podílejí na organizaci speciálních akcí pro korejskou komunitu.[103]

---

[98] BAREŠOVÁ, Ivona (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010, s. 52-61. ISBN 978-80-244-2645-7.
[99] Tamtéž.
[100] *Cizinci s pobytem nad 12 měsíců podle státního občanství v letech 2008-2022*. PDF. Online. In: Český statistický úřad. 2023. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/27320905/c01R07_2022.pdf/52b9abd6-671f-459c-8623-7e8eeca111b2?version=1.0 [cit. 20. 4. 2024].
[101] BAREŠOVÁ, Ivona (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*, s. 52-61.
[102] *Co děláme*. Online. In: Česko-korejská společnost. Dostupné z: https://www.cks-korea.cz/co-delame/. [cit. 20. 4. 2024].
[103] KYMLIČKOVÁ, Petra. Vánoce v cizině: jihokorejští migranti v ČR. Online, Bakalářská práce. Univerzita Karlova, 2019, s. 28. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/110002. [cit. 20. 4. 2024].

Na závěr nelze nezmínit obrovské množství korejských restaurací a obchodů s potravinami, vlastněných právě korejskými migranty, kteří u nás žijí zpravidla už několik let, které se soustředí jak na korejskou komunitu, tak na zájemce o korejské jídlo a kuchyni. Dále jsou také časté i korejské ubytovny provozované korejskými migranty, které jsou orientované na korejské cestovatele, kteří chtějí ušetřit.[104]

3.2.3 Češi na území Jižní Koreje

Jak už bylo zmíněno, první rodák z Čech se na území Koreje dostal již v roce 1886. Na počátku 20. století ho pak následovali další, ale jednalo se pouze o cestovatele, tudíž se v tomto případě ještě nedá mluvit o migraci.[105]

O samotné migraci Čechů do Koreje neexistuje mnoho zdrojů a informací, jelikož se nejedná o migraci v takovém měřítku, jako v případě korejské migrace do ČR. Podle informací Velvyslanectví České republiky v Soulu v současnosti (31.3.2024) se v Jižní Koreji nachází 540 českých občanů, z nichž většina v Koreji pobývá na krátkodobém turistickém vízu (bezvízový styk) B1. Největší skupina Čechů (92), kteří mají v Koreji dlouhodobý pobyt, mají vízum D2, tedy v Koreji studují. Hned druhá největší skupina (27) jsou čeští občané s vízem F6, tedy manželští migranti. Na dlouhodobých pracovních vízech v Koreji pobývá jen několik Čechů.[106]

Co se týče české komunity v Koreji, komunikace nejvíce funguje ve skupině na Facebooku Slováci a Češi v Koreji, kde si především čeští občané vyměňují informace o vízech, pracovních příležitostech a akcích s českou či evropskou tematikou. Akce jsou často pořádány Velvyslanectvím České republiky v Soulu, jako jsou například akce spojené s českými státními svátky, Český den, či různé koncerty českých orchestrů a umělců.[107] Aktivní je také České centrum Soul, které v úzké spolupráci s významnými korejskými partnery pravidelně organizuje nejrůznější kulturní a vzdělávací akce jako jsou výstavy,

[104] Tamtéž, s. 29.
[105] JUREČKOVÁ, Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů,* s. 29.
[106] Informace byly získány e-mailovou komunikací od Velvyslanectví České republiky v Soulu dne 25. 4. 2024.
[107] *Zprávy a události.* Online. In: Velvyslanectví České republiky v Soulu. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/seoul/cz/zpravy_a_udalosti/index.html. [cit. 26. 4. 2024].

filmové projekce, divadelní a taneční představení, přednášky či workshopy a zároveň podporuje vydávání české literatury v Koreji.[108]

Nelze také opomenout Katedru českých a slovenských studií na Korejské univerzitě zahraničních studií (HUFS), která také pořádá různé akce spojené s Českou republikou a její kulturou, které bývají doprovázeny typickým českým jídlem. Mimo to lze ještě v Soulu najít několik českých restaurací, ve kterých se čeští migranti pracovně uplatňují a které také hostí české akce.[109] V jedné z nich, v restauraci Castle Praha, která nese podobu Staroměstské radnice, se také původně nacházelo právě České centrum.[110]

3.2.4 Česko-korejská manželství

Jak lze konstatovat na základě předchozích dvou kapitol, česko-korejské vztahy jsou sice velmi kladné a neustále se rozvíjí, avšak co se týče migrace a tím i společného potkávání a soužití Čechů a Korejců, nejedná se o nijak signifikantní míru. S tím také bezprostředně souvisí počet česko-korejských sňatků, který není dostatečně vysoký na to, aby bylo sledování jejich vývoje pro oba státy prioritou.

Po komunikaci s velvyslanectvími obou zemí se mi však podařilo získat alespoň základní statistické údaje, které by mohly tematiku česko-korejských manželství trochu více přiblížit. Velvyslanectví Korejské republiky uvedlo, že za poslední tři roky bylo zaznamenáno celkem 27 česko-korejských manželství.[111] Velvyslanectví České republiky v Soulu mi poskytlo tabulku, ze které se dal vyčíst počet českých občanů, kteří mají momentálně vízum F6, tedy vízum pro manžele a manželky korejských občanů, a celkové číslo bylo celkem 27 manželských víz.[112]

Jak je tedy vidět, manželství Čechů a Korejců není mnoho, ačkoliv bude finální počet pravděpodobně o trochu vyšší, jelikož ne všichni sezdaní v Koreji mají manželské vízum, které je, jak už bylo zmíněno, pro některé z finančních důvodů obtížné získat.

[108] *O nás*. Online. In: České centrum Soul. Dostupné z: https://seoul.czechcentres.cz/o-nas. [cit. 26. 4. 2024].
[109] *Zprávy a události.* Online. In: Velvyslanectví České republiky v Soulu. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/seoul/cz/zpravy_a_udalosti/index.html. [cit. 26. 4. 2024].
[110] *O nás*. Online. In: České centrum Soul. Dostupné z: https://seoul.czechcentres.cz/o-nas. [cit. 26. 4. 2024].
[111] Informace byly získány e-mailovou komunikací od Velvyslanectví Korejské republiky v Praze dne 26. 4. 2024.
[112] Informace byly získány e-mailovou komunikací od Velvyslanectví České republiky v Soulu dne 25. 4. 2024.

Pro empirickou část této práce jsem spolupracovala dohromady s deseti česko-korejskými páry žijícími v Česku i v Koreji, jejichž výpovědi nám dále přiblíží problematiku jejich soužití a okolnosti, které jejich smíšené manželství provází.

4 Empirická část

4.1 *Metodologie*

4.1.1 Cíle výzkumu

Jak již bylo zmíněno v úvodu, tento výzkum se snaží na problematiku pohlížet především očima samotných česko-korejských manželských párů, doplnit teoretickou část o praktickou složku a dokreslit tak celé téma. Jak lze vypozorovat z předchozích kapitol, česká a korejská kultura jsou v mnoha aspektech velmi odlišné a jejich propojením mohou vznikat zcela nové a unikátní podoby manželství. Hlavním cílem tohoto výzkumu je zjistit, jak vypadá život česko-korejských manželských párů v různých tematických oblastech a zda se páry přiklání spíše k českému či korejskému stylu. Dalším souvisejícím cílem je pak zjistit, zda místo soužití manželů má vliv na jejich život a na styl, ke kterému se spíše přiklánějí. V neposlední řadě je pak také cílem pochopit, zda a v jaké míře v těchto manželstvích figuruje kulturní konflikt - tedy v jakých oblastech života vnímají páry jejich problémy jako nejvíce signifikantní a zda jsou tyto problémy důsledkem kulturního konfliktu, nebo jestli nejsou vyloženě specifické jen pro smíšená manželství a mohou se tedy objevit v jakémkoliv běžném nesmíšeném partnerském vztahu.

Další dílčí cíle jsem si pak stanovila následovně:

1) Zjistit, zda páry vnímají ve svém vztahu kulturní rozdíly, o jaké rozdíly se nejčastěji jedná, jak velkou roli hrají v jejich vztahu a jak řeší spory, které jsou důsledkem kulturního konfliktu.
2) Zjistit, v jakém jazyce spolu manželé komunikují, zda v jejich vztahu figuruje jazyková bariéra, jaké jsou největší překážky v komunikaci a k jakému stylu komunikace se spíše přiklánějí.
3) Zjistit, jaké mají páry vztahy s jejich rodinami a jestli má na tyto vztahy vliv právě odlišná národnost druhého z manželů.
4) Zjistit, k jakým tradicím se manželé přiklánějí a jaké svátky slaví, popřípadě jakým způsobem slaví svátky, které jsou pro Česko a Koreu společné.
5) Zjistit, jaké faktory měly vliv na rozhodnutí, kde budou manželé společně žít, jak vnímají společnost, ve které žijí a jak společnost vnímá jejich smíšené manželství a k jakému stylu života se spíše přiklánějí.

6) Zjistit, zda v jejich vztahu existuje rozpor ohledně výchovy dětí, k jakému stylu výchovy se přiklánějí, jakým jazykem na děti mluví a jakou kulturu se jim snaží vštěpovat.

4.1.2 Výzkumný soubor

Jelikož se výzkum zaměřuje na specifickou skupinu respondentů, pro jeho účely bylo stanoveno několik kritérií, na jejichž základě byli respondenti vybíráni. Prvním kritériem byla národnostní příslušnost, tedy jeden z manželů musí být občanem České republiky a druhý občanem Korejské republiky. Druhým kritériem byl život ve společné domácnosti, což podporuje předpoklad, že jejich každodenní interakce jsou ovlivněny kulturními rozdíly a vzájemnou adaptací. Třetím kritériem je pak místo pobytu, tedy že respondenti musí trvale pobývat buď v České republice nebo v Koreji, což umožňuje zkoumat, zda se jejich společný život a styl, ke kterému se přiklánějí liší v odlišných kulturních a sociálních kontextech.

Co se týče metod výběru, zvolila jsem dva hlavní způsoby, skrze které jsem respondenty hledala: osobní kontakty a doporučení a facebookovou skupinu "Slováci a Češi v Koreji". Využití osobních kontaktů a sítě doporučení umožnilo oslovit potenciální respondenty, kteří splňují výše uvedená kritéria. Tento přístup také napomohl k získání důvěry respondentů, což je klíčové pro otevřenost a upřímnost v odpovědích. Facebooková skupina pak poskytla platformu pro oslovování Čechů žijících v Koreji, z nichž někteří jsou v manželském svazku s korejskými partnery. Tato skupina byla zvolena z důvodu jejího specifického zaměření a aktivní komunity, která je relevantní pro výzkumné téma.

4.1.3 Technika sběru dat

S ohledem na typ této práce a především na velikost skupiny česko-korejských manželství, na kterou se vztahují kritéria výběru, jsem zvolila kvalitativní sociologickou metodu. Kvalitativním výzkumem se označuje výzkum, jehož výsledků se nedosahuje pomocí statistických procedur nebo jiných způsobů kvalifikace.[113] Původně jsem měla v úmyslu zvolit metodu polo-strukturovaných rozhovorů, která se vyznačuje tím, že obsahuje soubor

[113] STRAUSS, Anselm L. a CORBIN. Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie.* Brno: Sdružení Podané ruce, 1999, s. 10. ISBN 80-85834-60-x.

předem připravených otázek, ale dává i prostor k jejich přidávání, případně k jejich pozměnění v reakci na konkrétní respondenty. Tato metoda se ale později ukázala jako obtížně proveditelná, jelikož bylo složité najít společný čas pro provedení rozhovoru, a to především s páry žijícími v Koreji, kde ještě navíc figuruje časový posun. S ohledem na tyto obtíže jsem proto zvolila formu online dotazníku, do kterého jsem vložila připravené otázky pro původně zamýšlené rozhovory a dotazník následně zaslala jednotlivým manželským párům, které tuto změnu metody uvítali.

Dotazník vytvořený na platformě Google Forms vyplnilo celkem 10 česko-korejských párů, přičemž 5 z nich dlouhodobě žije v Koreji a zbylých 5 v České republice. Dotazník byl párům zaslán na začátku března 2024 a v průběhu jednoho měsíce byl všemi respondenty - vždy manželským párem společně - vyplněn. Ještě před rozesláním dotazníku jsem všem dotazovaným zaslala informovaný souhlas, jehož elektronickým podpisem stvrdili, že jsou obeznámeni s faktem, že výsledky výzkumu budou využity pro akademické účely a že se objeví v mé bakalářské práci, ve které budou analyzovány a podle potřeby citovány. Z důvodu ochrany osobních údajů v práci neuvádím pravá jména respondentů ani další konkrétní informace, podle kterých by mohla být dohledána jejich identita.

4.1.4 Analýza a interpretace dat

Analýza dat získaných z dotazníků je klíčovou součástí výzkumu, která umožňuje nejen porozumět dynamice česko-korejských manželských párů, ale také identifikovat vzorce a trendy, které mohou být ovlivněny kulturním a geografickým kontextem.

Co se týče struktury dotazníku**,** dotazník byl navržen tak, aby byly otázky tříděny podle relevantních témat. Tato struktura usnadňuje nejen sběr dat, ale také jejich následnou analýzu. Odpovědi byly po vyplnění dotazníku všemi páry rozděleny do dvou hlavních skupin na základě místa pobytu respondentů: Česká republika a Jižní Korea. Tento přístup umožnil zkoumat, jak se zkušenosti párů liší v závislosti na kulturním a sociálním prostředí, ve kterém žijí a zda má místo pobytu vliv na život manželů a na styl, ke kterému se spíše přiklánějí.

Data byla interpretována s ohledem na teoretický rámec výzkumu a existující literaturu o smíšených manželstvích a kulturním konfliktu. V závěrečné fázi pak byly odpovědi porovnány, aby bylo možné identifikovat, zda existují nějaké rysy, které jsou pro česko-korejská manželství typické a zda a jakým způsobem místo pobytu ovlivňuje život manželského páru v různých oblastech.

4.2 *Charakteristika respondentů*

4.2.1 Páry žijící v Jižní Koreji

Eva a Jŏngsu

Eva a Jŏngsu se potkali v Koreji, kde Eva pracovala v kavárně, kam si lidé chodili procvičovat angličtinu. Jŏngsu se tehdy zrovna vrátil z Austrálie a jelikož si chtěl udržet své jazykové schopnosti, začal kavárnu navštěvovat. S Evou si sedli a po několika skupinových sešlostech se začali scházet sami dva. Svoji jsou již 9 let a dlouhodobě žijí v Koreji, kde plánují i nadále zůstat, jelikož je to pro ně momentálně jediná slušná ekonomická možnost. Život mimo Koreu by si chtěli vyzkoušet v důchodu, ale zatím neplánují nic konkrétního. Mají spolu jedno dítě a rodinu už rozšiřovat neplánují. V loňském roce si koupili první byt, ale rádi by se v budoucnu přestěhovali blíže k Jŏngsuovým rodičům. Rozdíly ve vztahových trendech v Česku a v Koreji vnímají, ale mají pocit, že se korejské trendy po dobu jejich vztahu hodně změnily a že jsou více podobné západu. Svůj vztah považují za "dobrý mix, na kterém se po tolika letech dohodli".

Barbora a Jähjŏn

Barbora a Jähjŏn se potkali v Koreji přes společné známé. Jsou spolu již 10 let a žijí v Koreji. Ve střednědobém výhledu plánují v Koreji také zůstat, ale okénko s možností velkého stěhování do zahraničí nadobro neuzavírají. Děti zatím nemají. Jejich vztah následuje spíše korejské trendy, což odůvodňují dlouhou dobou strávenou v Koreji, ale prý bychom v jejich vztahu určitě našli i české prvky.

Kateřina a Čäwŏn

Kateřina s Čäwŏnem se seznámili v Česku, kde se náhodou potkali v baru. Čäwŏn tu tehdy pracoval v korejské firmě, ve které strávil skoro 4 roky. Znají se už 10 let a do manželství se rozhodli vstoupit skoro před 6 lety. Momentálně žijí v Koreji, kde bydlí v Soulu společně se svou skoro pětiletou dcerou. V Koreji se jim líbí a v blízké budoucnosti nemají v plánu se stěhovat. Vztahové trendy vnímají, ale neví, jakými se jejich vztah spíše řídí. Žili by prý podobně, ať už by zrovna byli v Koreji, nebo v Česku.

Julie a Čunhŭi

Julie a Čunhŭi se poznali v plaveckém klubu jedné vysoké školy v Koreji, na kterou tehdy oba chodili. V Koreji si také před 5 lety lety "řekli ano" a dodnes tam se svými dětmi žijí. Možnosti stěhování si nechávají otevřené, ale pravděpodobně plánují i nadále bydlet v Koreji. Rozdíly vnímají jak v korejském a českém "chození" tak v manželství, ale jejich vztah popisují jako "namixovaný". Jako příklad uvádějí bydlení spolu před svatbou, kdy v Koreji spolu lidé většinou žijí až po svatbě, ale Julie s Čunhŭim spolu před svatbou rok žili, tedy v podstatě podle "českého způsobu". Následovali ale naopak korejský trend oficiálního uzavření manželství ještě před samotným obřadem.

Lina a Minsŏk

Lina s Minsŏkem se poznali přes aplikaci na dopisování si s neznámými lidmi, když byla Lina zrovna v Koreji na jazykovém pobytu. Aplikace je tehdy náhodně spojila k sobě, a tak si začali psát. Po několika dnech se sešli v kavárně, kde si několik hodin povídali a zjistili, že mají hodně společného. Po jednom roce se zasnoubili a svoji jsou už tři roky. Žijí v Koreji, kde spolu bydlí v malém bytě v Soulu, ale v budoucnu by se rádi přestěhovali někam do menšího města nebo na Čedžu. Děti zatím nemají, ale plánují založit rodinu, až se přestěhují. Rozdíly ve vztahových trendech vnímají a jejich vztah by popsali spíše jako korejský, a to už od úplného začátku.

4.2.2 Páry žijící v České Republice

Marie a Minho

Marie s Minhem se seznámili, když byla Marie na výměnném studijním pobytu v Koreji. Poprvé se viděli v knihkupectví, kde si oba prohlíželi podobné knížky a dali se do řeči.

Tento rok slaví 5. výročí svatby a momentálně žijí v Česku. I v budoucnu plánují zůstat v Evropě, v jejímž rámci se možná přestěhují do jiné země. Minho tu pracuje v německé firmě, kde má stabilní pozici a práce ho baví, takže zatím nemají důvod se stěhovat do Koreje. Mají s Marií jednu dceru a další děti zatím neplánují. Žádné významné rozdíly mezi českými a korejskými trendy ve vztazích nevnímají.

Mijŏng a Jan

Mijŏng a Jan se seznámili v Koreji, kde Jan pracoval v jedné architektonické firmě. Mijŏng tehdy hledala někoho, kdo by zrenovoval byt jejích rodičů a Jan dostal ten projekt na starost. Setkávali se při konzultacích a pak se po několika soukromých setkáních dali dohromady a jsou už 4 roky svoji. Dnes žijí v Česku z pracovních důvodů, ale nevylučují, že se někdy v budoucnu do Koreji nevrátí. Děti zatím nemají, ale rádi by v blízké době založili rodinu. Vztahové trendy prý příliš neřeší, jejich vztah je kombinací obou stylů, ale přijde jim, že český styl je "víc free" a po přestěhování do Česka se přiklánějí spíš k němu.

Hjedžin a Martin

Hjedžin s Martinem se potkali na Bali, kam jeli oba na "solo trip" surfovat. Potkávali se den co den na pláži a na baru si začali povídat. Po konci dovolené se museli rozloučit, ale svůj vztah si udrželi a tento rok oslaví 3. výročí svatby. Bydlí v Česku, kde si nechali postavit dům v jedné vesnici poblíž Prahy. Mají spolu jednoho syna a Hjedžin momentálně čeká dalšího člena rodiny. Život v Česku jim vyhovuje, takže se neplánují v blízké době stěhovat. Hjedžin si chce otevřít e-shop s korejskou kosmetikou, ale má obavy, jestli to bude se dvěma dětmi zvládat. Vztahové trendy prý nijak neřeší, jelikož od začátku byl jejich vztah západní a "rozhodně ne korejský".

Pavlína a Handžin

Pavlína a Handžin se setkali v Česku, kam Handžin přijel podnikat. Setkali se v korejském kostele v Praze, kam oba poprvé ze zvědavosti přišli. Dali se do řeči a od té doby se vídali skoro každý den. Jsou již 5 let svoji a žijí v Česku, kde plánují i zůstat, protože tu oba mají práci a nevidí důvod se stěhovat, i když Pavlína by si někdy v budoucnu chtěla život v Koreji zkusit. Mají jednu roční dceru a do budoucna plánují ještě dvě děti. Jejich vztah následuje jak české tak korejské trendy, ale nijak zvlášť se k žádnému neupínají.

Sudži a Matěj

Sudži a Matěj se potkali v Praze, kam Sudži přijela na studijní výměnný program. Matěj byla tehdy dobrovolníkem, co pomáhal zahraničním studentům zorientovat se ve škole a v novém prostředí obecně. Během společných výletů a akcí se sblížili a začali spolu chodit. Po Sudžiině návratu do Koreje udržovali vztah na dálku a po ukončení školy v Koreji se Sudži rozhodla přestěhovat se do Česka. Nyní jsou svoji již 4 roky a bydlí v Praze, kde pracuje jako grafická designérka a Matěj dokončuje doktorát. Mají jedno dítě a v blízké budoucnosti plánují mít další. Co se týče vztahových trendů, myslí si, že jejich vztah je přirozený a neřídí se striktně žádnými pravidly.

4.3 *Interpretace a analýza výsledků*

Jak již bylo zmíněno, dotazník obsahoval celkem šest tematických okruhů, do kterých byly otázky rozděleny. Výběr tematických okruhů z části závisel na teoretické části práce - tedy byla vybrána taková témata, která se v pracích o mezinárodních manželstvích, mezikulturních partnerských vztazích a kulturním konfliktu nejčastěji objevovala nebo byla podrobněji rozebírána jako oblasti, ve kterých se nejčastěji projevují kulturní rozdíly.

Analýza a interpretace odpovědí bude provedena právě po těchto tematických okruzích, kterými jsou: kulturní rozdíly, komunikace, rodina, svátky a tradice, společnost a výchova dětí.

4.3.1 Kulturní rozdíly

První tematický okruh je poněkud širší než ostatní okruhy a zaměřuje se na kulturní rozdíly obecně - tedy zjišťuji zde, co si páry pod pojmem “kulturní rozdíly” představí a jaké z nich (jestli vůbec) ve svém vztahu nejvíce vnímají. Objevuje se zde také téma kulturního konfliktu, kde se zaměřuji na zkušenosti manželů s konflikty způsobenými kulturními rozdíly a ptám se, jak tyto spory a neshody řeší. Na závěr se pak okrajově dostávám k výhodám a nevýhodám smíšených manželství a zajímá mě, jaké výhody a nevýhody smíšeného manželství páry pozorují.

V otázce kulturních rozdílů se páry do určité míry sešly na tom, že kulturní rozdíly ve svém vztahu vnímají. Některé páry, především ty, co už spolu byly delší dobu odpověděly, že rozdíly už v podstatě nevnímají, např. Eva a Jŏngsu si myslí, že "už se za ta léta hodně rozvodnili a zůstali tam, kde to oběma stranám nejvíce vyhovuje". Několik párů také odpovědělo, že ve svém manželském vztahu kulturní rozdíly nevnímají, ale ve vztahu s rodinou partnera už ano. Marie i po pětiletém manželství tyto rozdíly ve vztahu k rodině Minhoa vnímá a zmiňuje, že je jich pořád opravdu hodně, od věčného pobízení, aby více jedla, přes rozdílné slavení svátků, rozdílné názory na cestování až po rozdílné názory na to, jak má vypadat svatba.

Za největší kulturní rozdíly, které ve svém vztahu vnímají, považoval každý pár trochu něco jiného. Od rozdílů v jídle a jídelní kultuře, přes jiné nároky na postavu a vzhled partnera obecně, po překvapivě vřelé nebo naopak chladné vztahy v rodině partnera, zmiňované kulturní rozdíly byly opravdu různorodé. Byl však jeden rozdíl, který se v odpovědích často opakoval a objevil se ve více než polovině. Šlo o názor, že Korejci jsou narozdíl od Čechů více konzumní a materialističtí, a věnují pozornost a energii svému vzhledu a tomu, jak se prezentují před ostatními. Kateřina s Čäwŏnem zmiňují, že tyto rozdíly stále velmi vnímají, ale že si Kateřina "po letech přetáhla manžela na tu stranu nedělat si moc z toho, co si lidé myslí a být více v životě v pohodě".

Co se týče kulturního konfliktu, většina párů odpověděla, že se v jejich vztahu samozřejmě vyskytuje, ale že pro ně neznamená nějaký zásadní problém. Eva a Jŏngsu a Mijŏng a Jan se shodují v tom, že první roky manželství byly náročné, protože si ještě neuvědomovali, že nepochopitelné chování druhého může být často způsobeno kulturním rozdílem, a tak si věci vyčítali jako osobní chyby a problémy v povaze. "Po určité době jsme si ale uvědomili, že je holt něco v té druhé kultuře jiné a že je třeba to respektovat," popsali svůj posun Eva s Jŏngsuem. Spory a neshody způsobené kulturním konfliktem pak většina párů řeší kompromisem a komunikací, kdy si navzájem vysvětlí, jak situaci vnímají a dojdou k pochopení toho druhého a uvědomění, že jde jen "o rozdíl toho, kde vyrostli".

Jako největší výhody smíšeného manželství skoro všichni respondenti zmiňují možnost poznání jiné kultury a vytváření nejrůznějších kombinací obou kultur v různých oblastech života. Jako další výhody pak popisují třeba zdokonalení se v jiném jazyce, naučení se

větší trpělivosti a přizpůsobivosti či výhoda biligvismu pro děti. V nevýhodách se pak odpovědi párů liší a jsou různorodější. Pro některé páry je nevýhodou vzdálenost přes půlku světa od rodiny jednoho z partnerů, Julie a Čunhŭi zmiňují, že vzdálenost velmi pociťují, protože se nedá jezdit tam a zpět jak si člověk zamane. Další častěji zmiňovanou nevýhodou bylo větší riziko výskytu nedorozumění, ať už kvůli jazyku, nebo kulturními rozdíly obecně.

4.3.2 Komunikace

Tento tematický okruh na narozdíl od předchozího velmi konkrétní, protože se zaměřuje čistě na komunikaci mezi manželi. Zajímám se zde o jazyk, jakým spolu ve vztahu komunikují, zda se učí jazyk svého partnera a jestli v jejich vztahu figuruje jazyková bariéra. Ptám se zde také, co páry vnímají jako největší překážky a výzvy ve společné komunikaci a na závěr mě zajímá, zda respondenti vidí nějaké rozdíly mezi českým a korejským stylem komunikace a jak by je popsali.

Lze konstatovat, že jazyk komunikace do určité míry závisí na tom, kde pár žije, i když tomu není ve všech případech. Většina párů, co žijí dlouhodobě v Koreji, spolu mluví čistě korejsky či mixem korejštiny a angličtiny. Není tomu tak jen u Kateřiny a Čäwŏna, kteří spolu mluví čistě anglicky. Ta se ale jazyk manžela učí. Naopak páry žijící v Česku spolu komunikují převážně anglicky, jinak je tomu jen u Marie s Minhem, pravděpodobně protože Marie už se učila korejsky ještě předtím, než Minhoa potkala. Česky spolu primárně nekomunikuje žádný pár, ačkoliv některé páry zmínily, že se korejský partner učí česky. Ve výsledku se ukázalo, že většina manželů umí mateřský jazyk toho druhého, nebo se ho alespoň učí.

V otázce jazykové bariéry se manželské páry rozdělily na pomyslné dvě skupiny. Jedna skupina odpověděla, že jazykovou bariéru už nevnímá, protože jazyk, kterým doma komunikují je pro oba přirozený a mluví jím na úrovni rodilého mluvčího. Druhá skupina párů se vyjádřila, že jazyková bariéra v jejich vztahu určitě hraje roli, a to i když jeden z nich mluví plynule jazykem toho druhého. Hjedžin a Martin uvádí, že ačkoliv oba mluví bez problémů anglicky, je přesto někdy těžké vyjádřit svoje pocity v jazyce, který není váš mateřský. Eva situaci vyjádřila takto: “Občas máte špatný den a chcete přijet domů do klidu a odpočívat. Ale pochytit mou unavenou korejštinu nebo manželovu korejštinu

mýma unavenýma ušima je frustrující. Často mi už večer chybí slovíčka a popisuji zdlouhavě jak se dá. A manžel je zase unavený na vysvětlování a podobně. Ale stává se to minimálně, takže role to není v našem případě velká."

Za největší překážky v komunikaci většina párů považuje právě jazykové schopnosti a nebo rozdíl ve stylu komunikace obou zemí. Julie a Čunhŭi to popisují tak, že každý jazyk má svůj styl jak vyjádřit různé věci a někdy to v tom druhém jazyce nevyzní tak, jak člověk původně zamýšlel. Lina s Minsŏkem zase říkají, že mají někdy rozdílnou představu o tom, co nějaká věc v určitém jazyce znamená a pak může snadno dojít k nedorozumění.

Co se týče rozdílů mezi korejským a českým stylem komunikace, většina párů je nějakým způsobem vnímá. V odpovědích se nejčastěji objevoval rozdíl v "přímosti" komunikace, tedy že Korejci často neříkají věci přímo tak, jak si myslí a Češi jsou naopak v komunikaci otevřenější a upřímnější. Pavlína a Handžin si myslí, že Korejci mají často tendenci chodit kolem horké kaše a člověk musí dlouho přemýšlet, tak to ten druhý vlastně myslel. Oba proto preferují český způsob, i když se prý občas, především Handžin, korejskému způsobu nevyhnou.

4.3.3 Rodina

Téma rodiny je jedno z nejužších témat mého dotazníku, ale je přesto velmi důležité. V rámci tohoto okruhu otázek se snažím zjistit, jak rodiny manželů reagovali na jejich vztah, jak spolu vychází a jak často se vídají.

Reakci rodiny na jejich "neobvyklý" vztah páry popisují převážně pozitivně, a to jak na české tak i korejské straně. Mnoho z nich ale vnímá, že to, že bydlí s partnerem na druhé straně světa jejich rodiče moc netěší a radši by je měli v Čechách/Koreji. Především rodiny Češek, které teď žijí v Koreji se svými manželi, prý nebyly ani tolik překvapené, např. Lina říká, že měla ráda Koreu a Asii obecně už od 15 let, takže rodiče nebyli ani tolik překvapení, když nakonec skončila s Korejcem. Naopak Sudži a Matěj se výjimečně setkali s negativní reakci ze strany Sudžiiných rodičů a hlavně širší rodiny. Odpověděli, že rodiče by jí radši měli doma a že jí babička dokonce pokaždé, když se spolu vidí, říká, aby si našla někoho jiného.

Stejně tak vztah s rodinou svého partnera/partnerky popisují manželé spíše pozitivně, ačkoliv se v odpovědích objevují i odpovědi, které poukazují na lehce negativní vztah. Týká se to hlavně opět žen Češek, které svůj vztah s korejskou rodinou manžela popisují jako formální a odměřený. Například Julie zmiňuje, že má s rodinou Čunhŭiho neutrální vztah a za svou rodinu je zatím nepovažuje, ačkoliv neví, jak tomu bude v budoucnu. Některé Češky jsou ale se svými korejskými rodinami naopak zcela spokojeny, což trefně vyjadřuje odpověď Marie: "Vycházíme spolu výborně, měla jsem štěstí na moc hodnou tchýni."

Na otázku, jak často navštěvují rodinu svého partnera/partnerky, skoro všechny páry odpověděly, že rodinu, která je vzdálenější (tedy bydlí na druhém konci světa), navštěvují cca jednou za rok. Manželé s dětmi pak odpovídali, že se snaží do druhé země jezdit někdy i vícekrát do roka a že tam s dětmi zůstávají celé prázdniny. Rodinu, která žije ve stejné zemi jako samotný pár, pak navštěvují různě. Některé páry se s nimi vidí několikrát do měsíce a některé zase několikrát do roka, takže lze konstatovat, že je to opravdu velmi individuální. Frekvence návštěv, na které se shodlo nejvíce párů, byla cca jednou za měsíc.

4.3.4 Svátky a tradice

Kategorie svátků a tradic je v kontextu smíšených manželství a smíšených vztahů obecně téměř nevyhnutelná, zvláště pak když jsou kultury natolik odlišné, jako je tomu u české a korejské kultury. V tomto tematickém okruhu mě zajímá, jestli páry slaví nejdůležitější svátky Česka a Koreje, zda dodržují spíše české nebo korejské tradice a jak se staví ke svátkům, které jsou společné pro Česko i Koreu.

Nejdůležitější svátky Koreje, tedy Čchusŏk a Sŏllal, slaví dle odpovědí všechny páry, které žijí v Koreji. Lina a Minsŏk to odůvodňují tím, že v Koreji jsou tyto svátky opravdu celorodinné, tudíž je nejde neslavit. Páry v Česku naopak korejské svátky moc neslaví. Například Marie poznamenává, že upřímně neví, co na korejské svátky chystat, takže je slaví jen když jsou s Minhem zrovna v Koreji u jeho rodičů. Co se týče nejdůležitějších českých svátků, manželé žijící v Česku je většinou slaví, hlavně ty, kde je žena Češka. Zajímavé ale je, že české svátky dodržují i všechny páry v Koreji, a to velmi pečlivě. Všichni slaví Vánoce a co se týče Velikonoc, slaví je především ty páry, co už mají děti. Třeba Kateřina říká, že si na Velikonoce upečou beránka, ozdobí byt velikonoční výzdobou

a dceři ukazuje, jak se plete pomlázka. Julie s Čunhŭim zase Velikonoce moc neslaví, ale Julie by prý ráda začala, až budou děti větší.

V odpovědích na otázku, jestli páry dodržují spíše české nebo korejské svátky a tradice se páry shodují na tom, že se snaží dodržovat oboje a najít nějakou zlatou střední cestu. Jsou to pak spíše páry žijící v Česku, kteří se přiklání k českým tradicím. Třeba Hjedžin s Martinem říkají, že jim český styl vyhovuje, pro to si také vybrali život v Česku a tak také dodržují spíše české zvyky. Marie zase říká, že Minhovi na tradicích moc nezáleží, a tak dodržují spíše ty české.

Společné svátky pro Česko a Koreu, kterými jsou např. Vánoce a Nový Rok, slaví páry, ať už v Česku, nebo v Koreji, zásadně českým způsobem, protože je prý pestřejší a zajímavější, a to jak pro Čechy tak i pro jejich korejské partnery. Lina s Minsŏkem si myslí, že české Vánoce jsou zkrátka kouzelné a už se prý těší, až budou mít děti a budou je moci slavit s nimi.

4.3.5 Společnost

Společnost, ve které žijeme, má vliv na každého z nás. Proto i manželské páry, které jsou navíc smíšené a jeden z nich bude vždy v zemi toho druhého cizincem, mají jistě co říct ke společnosti, ve které žijí. Zajímají mě zde faktory, které ovlivnily jejich rozhodnutí, kde budou žít a jak společnost, ve které momentálně žijí, vnímají. Ptám se ale i na to, jak společnost vnímá je, jak se cítí jako smíšený pár v Česku/Koreji a k jakému stylu života se spíše přiklání. Na závěr mě zajímá, jak (a jestli vůbec) se zapojují do společenského života v místě, kde žijí.

Rozhodnutí o tom, kde bude pár žít, záviselo u většiny párů na práci a kariéře, a to především mužské. Všechny páry žijící v Koreji odpověděly, že v tomto důležitém životním rozhodnutí hrálo velkou roli to, že muž-Korejec má v Koreji stálou práci, která oba manžele, popřípadě celou rodinu uživí a proto nebyl důvod žít jinde. Barbora s Jähjŏnem se prý o možnostech žít někde jinde bavili, ale prozatím jim dává z ekonomického pohledu větší smysl život v Koreji. Mezi respondenty žijícími v Česku se ale v odpovědích objevily i důvody, které naznačovaly, že jim život v Česku vyhovuje více nehledě na práci a kariéru. Třeba Pavlína a Handžin se v Česku potkali a život tady se jim

líbí, i když Pavlína by prý ráda někdy chtěla zkusit žít v Koreji. Marie a Minho se sice potkali v Koreji, ale už na začátku vztahu se o budoucím místě společného bydení bavili a shodli se na tom, že by chtěli bydlet v Česku.

Páry žijící v Koreji vnímají korejskou společnost jako společnost s pozitivními i negativními stránkami. Ženy-Češky říkají, že korejská společnost je velmi jiná, ale že už si zvykly, z čehož lze vycítit možná trochu negativní nádech. Julie odpověděla na tuto otázku dvěma slovy "jako pokryteckou". Eva zase říká, že ve spoustě věcí by radši žila v české společnosti, ale už v Koreji žije dost dlouho na to, aby porozuměla tomu, proč je korejská společnost taková, jaká je. Naopak páry žijící v Česku vnímají českou společnost zcela pozitivně, jako otevřenou společnost, která je celkem přívětivá k cizincům. Hjedžin se česká společnost líbí, lidé jsou tu prý víc v pohodě a neženou se jen za penězi a úspěchem, což prý souzní s jejími hodnotami. Mijŏng prý chvíli trvalo, než si na pomalé tempo českého života zvykla, ale když pochopila, jak česká společnost funguje, začalo se jí v Česku líbit.

Ve stylu života, ke kterému se spíše přiklánějí, se všechny páry shodli na stylu českém, a to i ti manželé, kteří žijí v Koreji. Barbora s Jähjŏnem preferují spíše
český styl, a to hlavně z hlediska pracovního nasazení. Evě s Jŏngsuem se také líbí český styl, hlavně co se týče výchovy dětí, ale jejich život je prý mix obou stylů, zvláště kvůli tomu, že žijí v Koreji. Sudži s Matějem svůj životní styl popisují jako spíše český, ale jako by se prý změnil vždy, když jsou na návštěvě v Koreji.

Kvůli skutečnosti, že je jejich manželství smíšené, se respondenti necítí nijak zvláštně nebo speciálně. Páry v Česku tuto skutečnost skoro ani nevnímají, protože v Česku se nejedná o nic neobvyklého, rozdíl je jen prý v papírování - to se pak cítí nepříjemně. Páry v Koreji se také necítí nijak nenormálně, jen si je prý na ulici lidé často prohlíží a cítí, že jsou pro většinu Korejců stále něco neobvyklého. Eva s Jŏngsuem říkají, že občas zaujmou kolemjdoucí, zvlášť teď, když mají syna.

Korejská společnost prý ale na smíšené páry reaguje vcelku pozitivně, i když se občas mohou setkat s negativní reakcí. Julie s Čunhŭim poznamenávají, že v Koreji hodně záleží na tom, odkud cizinec je. Korejci se prý většinou dívají na vztahy s Evropany a Američany

kladněji než na vztahy s lidmi s Jižní Asie. Co se týče české společnosti, páry v Česku nezaznamenaly žádné velké reakce a vnímají přístup české společnosti ke smíšeným manželstvím jako neutrální nebo spíše pozitivní. Pavlína s Hodžunem vnímají reakce okolí minimálně a dodávají, že s většími reakcemi se setkali, jen když byli na prázdninách v Koreji.

Do společenského života se zapojují jak páry v Česku, tak v Koreji, ačkoliv určité rozdíly mezi nimi existují. V Koreji se sice manželé do společenského života zapojují, ale ne tolik jako pár, ale spíše každý sám za sebe. V odpovědích se objevovaly názory žen-Češek, které říkaly, že korejská společnost je spíše individualistická, a proto má každý z manželů samostatný společenský život. Lina říká, že má skupinku kamarádek-cizinek, které si taky vzali Korejce a s těmi se často vídá. Do společenského života se jinak moc nezapojuje a spoustu věcí dělá sama. Páry v Česku naopak odpovídaly, že se společenských aktivit účastní často společně, chodí s přáteli do restaurací a kaváren, na procházky nebo do divadla. Marie s Minhoem poznamenali, že se také rádi účastní menších festivalů v okolí.

4.3.6 Výchova dětí

Posledním tematickým okruhem otázek byla výchova dětí, jedna z oblastí, kde ve smíšených manželstvích může dojít ke konfliktu způsobeném rozdílem kultur. Zajímá mě, jaké jsou hodnoty a cíle manželů co se týče výchovy dětí, jaké jsou podle nich největší rozdíly mezi korejskou a českou výchovou a k jaké se spíše přiklání. Také mě zajímá, jakým jazykem s dětmi mluví, jak se snaží vštěpit dětem obě kultury a jazyky a nakonec se ptám, jaké největší těžkosti a výzvy ve výchově smíšených dětí vnímají.

Většina dotazovaných párů má jedno dítě, s tím že většina z nich už další děti neplánuje. Mezi respondenty jsou ale i tací, kteří ještě děti nemají, ale v budoucnosti je plánují mít, tudíž mohou na následující otázky odpovídat teoreticky, tedy jak plánují své děti vychovávat.

Hodnoty a cíle v oblasti výchovy dětí má každý pár, jak by se dalo očekávat, trochu jiné, ale nejčastěji opakujícími se body v odpovědích bylo předání obou kultur, vychování samostatných a sebevědomých dětí a hlavně spokojenost a štěstí dětí. Kateřina a Čäwŏn říkají, že chtějí, aby jejich dcera byla samostatná, připravená na život, věřila v sebe, užila si

dětství a měla hezké vzpomínky, ze kterých pak může během svého života čerpat. Hjedžin a Martin zase chtějí, aby jejich děti byly spokojené, volné a dělali, co je dělá šťastnými.

Co se týče rozdílu mezi českou a korejskou výchovou, všechny páry uvedly, že rozdíly vnímají velké. Jako největší rozdíl skoro všichni uvedli korejský větší důraz na vzdělání, které odůvodnili společenským tlakem a konkurenčním bojem, který je přítomný v celé korejské společnosti. Eva a Jŏngsu vnímají společenský nátlak, který nutí rodiče děti vzdělávat už od útlého věku a později jim platit drahé vzdělání. Českou výchovu poté páry popisovaly jako volnější a pro děti vhodnější a přirozenější. Jan a Mijŏng sice ještě děti nemají, ale už tak si všimli toho, že česká výchova není tolik zaměřená na disciplinovanost, ale na to, aby si děti užily dětství.

Všechny páry se z důvodu, které uvedly, přiklánějí spíše k české výchově. Některé páry v Koreji ovšem uvádí, že cítí tlak ze strany korejské rodiny, aby následovali korejskou výchovu. Kateřina říká, že ona své dítě vychovává českou výchovou a Čäwŏn se jí do toho moc neplete, spíš ji podpoří. Občas prý ale zmíní, že by se jeho rodičům nemuselo něco líbit, nebo že by jejich syn mohl mít později problém.

V otázce jazyka, kterým se svými dětmi páry mluví, jasně vede strategie OPOL (One Parent One Language) - tedy každý rodič na své dítě mluví svým mateřským jazykem. Eva říká: “Já na syn mluvím česky a Jŏngsu korejsky. Někdy se na sebe snažíme mluvit anglicky, ať je tomu syn trochu vystavený, ale jeho na nás necháváme mluvit, jak chce.”. Zajímavý je případ Marie a Minhoa, kteří sice žijí v Česku, ale na dítě mluví pouze korejsky.

Vštěpování obou jazyků a kultur vnímají páry jako náročnou, ale důležitou součást výchovy. Co se týče jazyka, ve většině rodin funguje již zmíněná strategie OPOL, nebo také uvádějí, že mají například doma knížky v obou jazycích, nebo dětem pouští jak české tak korejské pohádky. Jako nejintenzivnější vštěpování jazyka a kultury, než těch, v jejichž zemi žijí, potom páry považují návštěvy vzdálenější rodiny v Česku/Koreji. Kateřina s Čäwŏnem říkají, že jelikož bydlí v Koreji, syn korejský jazyk a kulturu vnímá hlavně ve školce, takže doma se pak musí více soustředit na češtinu a českou kulturu. Skoro každý den si videochatují s rodinou v Česku, doma se mu Kateřina snaží ukazovat českou kulturu

a vychovává ho českým způsobem. Eva s Jŏngsuem se naopak na vštěpování kultur tolik nesoustředí, protože si myslí, že to důležité jejich syn pochopí z jejich každodenního života, protože v tom žije. Každý z nich mu čtou přirozeně knížky ve svém jazyce a stejně tak kouká i na pohádky z obou zemí, má prý rád Krtečka i korejský animovaný seriál Ppororo. Páry v Česku to vnímají podobně, například Pavlína s Handžinem si myslí, že jejich dítě od nich obě kultury převezme přirozeně a korejskou kulturou se intenzivně setkává na návštěvách v Koreji.

Jako největší problémy ve výchově svých dětí páry vnímají velmi rozličné věci. Někteří respondenti odpověděli, že v souvislosti s tím, že jsou jejich děti ze smíšeného manželství žádné velké těžkosti nevidí a že jde spíše o samotnou povahu dětí nebo o jiné problémy, které nejsou vyloženě specifické pro smíšené rodiny. Některé páry pak odpověděly, že je to těžší s hlídáním, jelikož celá jedna část rodiny žije na druhém konci světa. Marie si povzdechla nad tím, že její rodina v Česku je malá a ráda by, aby jejich syn mohl častěji zažít, jaké je to mít velkou rodinu, jelikož Minhoova rodina v Koreji je rozsáhlá. Některé páry žijící v Koreji pak zmínily i obavy z nátlaku korejské společnosti a soutěživost ve školkách a školách. Takový strach má třeba Julie, která říká, že se to jejích dětí zatím netýká, protože jsou ještě malé, ale má prý strach z korejského vzdělávacího systému.

5 Závěr

Smíšená manželství jsou tématem, které je v dnešní době stále více aktuální, a proto je třeba se jím zabývat. V této bakalářské práci jsem téma charakterizovala a zabývala se jeho hlavními aspekty, přičemž jsem se následně dostala k jemu podřazeném tématu - a zároveň tématu celé této práce - problematice česko-korejských manželství, jejíž okolnosti a úzce související témata jsem poté rozebrala ve stejnojmenné kapitole. Hlavní částí této práce však byla část praktická, kde jsem nahlédla do života deseti česko-korejských párů žijících v České Republice a Koreji a prostřednictvím dotazníku jsem zjišťovala, jak vypadá jejich soužití v rámci šesti různých oblastí, jakým kulturním neshodám čelí a k jakému stylu života se spíše přiklánějí. Mimo zjištění, jak vypadá život česko-korejských manželských párů v různých tematických oblastech a jak v něm figuruje kulturní konflikt pak bylo dalším hlavním cílem zjistit, zda a v čem se odpovědi párů žijících v Česku a Koreji budou lišit.

Po analýze odpovědí respondentů lze konstatovat, že životy česko-korejských párů jsou plné zajímavých nuancí a výzev, se kterými se manželé potýkají a že existují viditelné rozdíly mezi životy párů podle toho, v jaké zemi zrovna žijí.

V oblasti kulturních rozdílů žádný podstatný rozdíl najít nelze, jelikož každý z párů, nehledě na to, zda žije v Česku nebo v Koreji, vnímá ve svém vztahu trochu jiné kulturní rozdíly, ačkoliv páry se nejčastěji shodly na jednom konkrétním rozdílu, a to že Korejci jsou narozdíl od Čechů více konzumní a materialističtí, a věnují pozornost a energii svému vzhledu a tomu, jak se prezentují před ostatními. Kulturní rozdíl pak u většiny párů ve vztahu figuruje, ale nehraje nijak velikou roli. Jako největší výhody smíšeného manželství páry uváděly možnost poznání jiné kultury, zdokonalení se v jiném jazyce, naučení se větší trpělivosti a přizpůsobivosti, za nevýhody nejčastěji považují velkou vzdálenost od rodiny jednoho z partnerů či větší riziko výskytu nedorozumění.

Co se týče komunikace, odpovědi obou skupin párů se naopak velmi lišily. Páry žijící v Koreji spolu komunikují převážně v korejštině, zatímco páry v Česku spolu mluví hlavně anglicky. Jazykovou bariéru nějakým způsobem vnímá polovina párů, a to nehledě na to, kde žijí. Za největší překážky v komunikaci potom považují právě jazykové schopnosti, anebo rozdíl ve stylu komunikace obou zemí. Tento rozdíl vnímá většina párů a vidí ho

hlavně v přímosti komunikace. Korejci podle nich často neříkají věci přímo tak, jak si myslí a Češi jsou naopak v komunikaci otevřenější a upřímnější. Páry proto obecně raději využívají český způsob komunikace.

V otázce rodiny, tedy vztahy párů s rodinami obou partnerů a navštěvování, se odpovědi párů v Česku a v Koreji také do určité míry lišily. Zatímco reakce rodin na smíšený vztah párů byly z většiny pozitivní, a to jak českých, tak korejských, se vztahy už to tak jednostranné nebylo. Páry žijící v Koreji - konkrétně manželky-Češky - často popisovaly jejich vztah s korejskou rodinou jako formální a odměřený, ale naopak vztahy obou manželů s českými rodinami, tedy hlavně těch žijících v Česku, byly pozitivní a uvolněné. Co se týče návštěv rodiny, která žije přes půlku světa, většina párů je navštěvuje přibližně jednou za rok, frekvence návštěv rodiny ve stejné zemi, jako žije samotný pár, je pak u každého jiná.

Téma svátků pro páry rozhodně nebylo cizí, a i tady se odpovědi lišily podle místa trvalého bydlení. Páry v Koreji slaví pečlivě jak korejské, tak české hlavní svátky, zatímco páry žijící v Česku slaví především české svátky a korejské naopak trochu opomíjí. Všechny páry dodržují jak české i korejské tradice, ale páry v Česku se zase přiklánějí k těm českým. Tuto nerovnováhu lze z části odůvodnit tím, že tři páry žijící v Česku mají složení žena-Češka, muž-Korejec a mužům prý podle některých respondentů na tradicích tolik nezáleží. Svátky, které jsou pro obě země společné, pak všechny páry slaví hlavně českým způsobem.

Oblast společnosti pak odkryla největší rozdíly mezi páry žijícími v Jižní Koreji a páry žijícími v České Republice. Všechny páry, co momentálně žijí v Koreji, zvolili život právě tam čistě z ekonomických důvodů - tedy kvůli dobrému zajištění, které lze přičíst kariéře korejského partnera. Ačkoliv i mezi páry žijícími v Česku byli tací, kteří volili podle kariéry a příjmů, objevily se tu i páry, které se pro Česko rozhodly, protože jim zkrátka český styl života vyhovuje více. Společnost, ve které žijí, vnímají páry v Koreji neutrálně až lehce negativně, ačkoliv už si na ní české partnerky prý zvykly a pochopily, proč funguje tak, jak funguje. Naopak páry v Česku vnímají českou společnost zcela pozitivně a jako přívětivou k cizincům. Co se týče životního stylu, všechny páry se přiklánějí spíše k českému stylu, a to hlavně proto, že je více pohodový a ne tak zaměřený na výkon. Jako

smíšené páry se respondenti necítí nijak speciálně, jen páry v Koreji zmínily, že se na ně občas Korejci dívají se zájmem a s údivem, ale reagují na jejich vztah především pozitivně. Páry v Česku žádné takové překvapené reakce společnosti nezaznamenaly, jelikož smíšená manželství tady prý už nejsou ničím neobvyklým. Ve věci zapojování se do společnosti, ve které páry žijí, se odpovědi také lišily. Zatímco manželé v Koreji odpověděli, že se společenských aktivit účastní každý sám za sebe a každý má své skupinky přátel, ve kterých funguje, v Česku oba manželé ve společnosti více fungují jako pár a chodí spolu do společnosti a mají společné přátele, se kterými se často setkávají.

Poslední oblastí, o kterou jsem zkoumala, byla výchova dětí. V této kategorii sice nebyly mezi manželskými páry takové rozdíly, ale odpovědi byly velmi zajímavé. Většina párů má momentálně jedno dítě a za nejdůležitější hodnoty při výchově dětí považují nejčastěji předání obou kultur, vychování samostatných a sebevědomých dětí a hlavně spokojenost a štěstí dětí. Rozdíly mezi českou a korejskou výchovou vnímají veliké a jako největší a nejpodstatnější z nich uvádějí obrovský důraz na vzdělání už od útlého věku v Koreji a naopak volnější a pro děti přirozenější výchovu v Česku. Všechny páry, jak v Česku tak v Koreji, se přiklání k české výchově, ačkoliv páry v Koreji někdy cítí tlak od okolí a korejské části rodiny. V komunikaci s dítětem manželé nejčastěji volí strategii OPOL (One Parent One Language), kdy na dítě každý mluví svým mateřským jazykem. Vštěpování obou jazyků a kultur páry považují za důležité a jako nejčastější způsoby uvádí např. že mají například doma knížky v obou jazycích, nebo dětem pouští jak české, tak korejské pohádky. Jako nejintenzivnější vštěpování jazyka a kultury, než těch, v jejichž zemi žijí, potom páry považují návštěvy vzdálenější rodiny v Česku/Koreji.

Jak vyplývá z výsledků, česko-korejské páry se potýkají s výzvami a důležitými rozhodnutími ve všech oblastech, které se nejčastěji objevovaly v pracích o mezinárodních manželstvích, mezikulturních partnerských vztazích a kulturním konfliktu nebo byly podrobněji rozebírány jako sféry, ve kterých se nejčastěji projevují kulturní rozdíly. Je také zřejmé, že většina těchto problémů je typických pouze pro česko-korejská manželství, popřípadě pro smíšená manželství obecně, a tedy nenajdeme je u jakéhokoliv běžného nesmíšeného partnerského vztahu.

Ačkoliv se stále jedná o velmi nepatrnou skupinu manželství v porovnání se všemi uzavřenými smíšenými manželstvími v obou zemích, lze předpokládat, že se se zvyšující popularitou korejské kultury a jazyka v Česku a korejského turismu a zvětšující se komunity v Praze se bude počet česko-korejských manželství stále zvedat. Budoucí předvídatelně dobré diplomatické vztahy mezi oběma zeměmi a bezvízový styk pak bude stejně jako doteď jen napomáhat další migraci a pohybu Čechů a Korejců mezi oběma zeměmi, což také přispěje ke vzniku dalších česko-korejských vztahů.

Při psaní práce jsem se setkala s několika překážkami a omezeními, které ovlivnily průběh psaní této práce a částečně i její strukturu, a proto bych je zde chtěla zmínit. Prvním omezením byl nedostatek zdrojů a informací na téma česko-korejských manželství, kterému jsem před interpretací a analýzou samotných výsledků v praktické části chtěla dát nejprve teoretický rámec. Ovšem vzhledem k okolnostem, že se tomuto konkrétnímu tématu přede mnou ještě nikdo nevěnoval, jsem musela spoléhat čistě na statistické údaje, které mi byly poskytnuty ambasádami obou zemí, a to navíc ve velmi malém měřítku. Podobný případ se vyskytl i u podkapitoly, která pojednává o smíšených manželstvích v České republice, jelikož téma smíšených manželství není u nás probírané v takové míře jako v Koreji, a tudíž o něm neexistuje tolik informací a statistických údajů. Z tohoto důvodu také není vždy úplně identický rok, ve kterém byl průzkumy a práce, ze kterých jsem získala údaje, provedeny a publikovány, čehož jsem si vědoma, ale přesto jsem údaje zahrnula, aby si čtenář mohl udělat o tématu a situaci lepší obrázek. Při sběru informací jsem se však vždy snažila pracovat s údaji s co nejvíce aktuálními daty a porovnávat údaje z podobných let.
Druhým problémem, se kterým jsem se při tvorbě práce setkala, byl výběr metody sběru dat a jeho následné přehodnocení. Původně jsem zamýšlela využít metody polo-strukturovaných rozhovorů, pro kterou je typické, že vytváří prostor k případnému pozměňování a přidávání otázek v reakci na konkrétní respondenty. Jako výhodu této metody vnímám především přímý kontakt s respondenty a možnost vnímání jejich reakcí na otázky, což umožňuje získání si větší důvěry respondentů a může vést k větší upřímnosti jejich výpovědí. Z důvodu časových možností respondentů a jejich vzdálenosti, která v případě párů v Koreji znamenala i podstatný časový posun, jsem se nakonec rozhodla zvolit metodu dotazníku s otevřenými odpověďmi. Tato metoda mi sice neumožnila využít výhod osobních rozhovorů, ale na druhou stranu zase přinesla jiné

výhody jako jsou například možnost vyplnění dotazníku kdykoliv v rámci dvou týdnů, či možnost přímo interpretovat a analyzovat odpovědi bez nutnosti jejich předchozímu přepisu z audionahrávky.

Téma česko-korejských manželství představuje velmi zajímavou oblast mezilidských vztahů, a kulturní střet, vzájemné obohacování a výzvy, kterým páry čelí, jsou v mnoha ohledech pozoruhodné a komplexní. Jedná se zatím o málo probádanou oblast, která má však jednoznačný potenciál pro další zkoumání, jež může přinést zajímavé poznatky o tom, jak kultury ovlivňují mezilidské vztahy. Pro budoucí zkoumání a práce se zde nabízí několik směrů, kterými se lze v souvislosti s tímto tématem a tématem česko-korejských vztahů obecně vydat, kterými jsou například vliv moderních technologií a virtuální komunikace na vznik a fungování těchto vztahů, či srovnání česko-korejských vztahů se smíšenými vztahy jiných kultur a národností a zjištění, v čem jsou v porovnání s jinými vztahy specifické a speciální. S rostoucí popularitou korejské kultury zde také vidím potenciál pro vznik kratšího dokumentu, který by pronikl do životů těchto párů a zábavnou formou by ukázal, jak jejich vztah funguje, jak v něm figuruje kulturní střet a s jakými problémy a překážkami se potýkají.

6 Seznam použité literatury:

43% of births in the EU are now outside marriage. Online. In: Eurostat, 9. 8. 2018. Dostupné z: https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20180809-1. [cit. 2024-03-08].

ANDERSEN, Margaret L. a TAYLOR, Howard Francis. *Sociology: The Essentials.* Online. Belmont, CA: Wadsworth, Cengage Learning, 2013, s. 49. ISBN 1111831564. Dostupné z: https://books.google.cz/books?id=NTvpA0P3u-gC&pg=PT72&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false. [cit. 2024-04-06].

BAREŠOVÁ, Ivona (ed.). *Současná problematika východoasijských menšin v České republice*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2010, s. 52-61. ISBN 978-80-244-2645-7

Cizinci s pobytem nad 12 měsíců podle státního občanství v letech 2008-2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. 2023. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11292/27320905/c01R07_2022.pdf/52b9abd6-671f-459c-8623-7e8eeca111b2?version=1.0 [cit. 20. 4. 2024].

Co děláme. Online. In: Česko-korejská společnost. Dostupné z: https://www.cks-korea.cz/co-delame/. [cit. 20. 4. 2024].

Čŏndžaminwŏnsentchŏ. *Honin* (Manželství). Online. In: Tähanminguk pŏpwŏn. Dostupné z: https://help.scourt.go.kr/nm/min_17/min_17_3/min_17_3f/index.html [cit. 2024-03-14].

ECKERT, Carter J. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2009, s. 335-344. ISBN 978-80-7106-5

EU-Republic of Korea Relations. Online. In: European Union External Action. 30. 6. 2020. Dostupné z: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/52459/EU-Republic%20of%20Korea%20Relations. [cit. 2024-04-17].

EZRA, Dina Ben a ROER-STRIER, Dorit. *Intermarriage Between Western Women and Palestinian Men: Multidirectional Adaptation Processes.* Online. Journal of Marriage and Family. 2006, roč. 68, č. 1, s. 41. Dostupné z WWW: https://www.jstor.org/stable/3600355?seq=1#page_scan_tab_contents. [cit. 2024-04-01].

GLOMB, Vladimír a LÖWENSTEINOVÁ, Miriam. *Korejská náboženství*. Dálný východ. Praha: Togga, spol. s r.o., 2014, s. 77-78. ISBN 978-80-7476-066-2.

Honin (manželství). Online. In: Kukkakirokwŏn. Dostupné z: https://www.archives.go.kr/next/newsearch/SubjectDescription.do?id=002472&pageFlag=&sitePage. [cit. 2024-03-02].

CHMELAŘOVÁ, Hana. *Proměny současného manželství*. Online, Rigorózní práce. Brno: Masarykova Univerzita, 2010, s. 18. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/78623/fss_r/. [cit. 2024-03-07].

CHUNG, Erin Aeran. *How South Korean Demographics Are Affecting Immigration and Social Change.* Online. Carnegie Endownment, 2021, s. 3. Dostupné z: https://carnegieendowment.org/2021/06/29/how-south-korean-demographics-are-affecting-immigration-and-social-change-pub-84819. [cit. 2024-04-12].

JANOŠ, Jiří. *Japonsko a Korea: dramatické sousedství*. Praha: Academia, 2007, s. 273-281. ISBN 978-80-200-1503-7.

JU, Čŏnggyun a HWANG, Sŏngsik. Kukčekjŏlhon juhjŏngŭi pjŏnhwawa tchŭksŏnge kwanhan jŏngu (Studie změn a charakteristik vzorů mezinárodních manželství). Online. *Kjŏnggijŏnguwon kibonjŏngu*. 2021, s. 1-111, s. 14-23. Dostupné z: https://www.dbpia.co.kr/pdf/pdfView.do?nodeId=NODE11146624&googleIPSandBox=false&mark=0&ipRange=false&b2cLoginYN=false&isPDFSizeAllowed=true&accessgl=Y&language=ko_KR&hasTopBanner=true. [cit. 2024-04-12].

JURČKOVÁ, Daniela. *Minulost a současnost česko-(jiho)korejských vztahů.* Online, Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, 2019, s. 30-31, 69. Dostupné z: https://vskp.vse.cz/75901. [cit. 2024-04-17].

JUSZCZYK-FRELKIEWICZ, Katarzyna. *International marriages in the South Korea - characteristic of the phenomenon*. Online. Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny. 2016, Vol. 166, Issue 4, s. 165-175. ISSN 0137-303X. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/336899918_International_marriages_in_the_South_Korea_-_characteristic_of_the_phenomenon. [cit. 2024-04-12].

KAUCKÁ, Petra. *Česko-vietnamská manželství*. Online, Bakalářská práce. Praha: Univerzita Karlova, 2017, s. 12. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/91983. [cit. 2024-03-07].

KENDALL, Lauren. *Getting Married in Korea*. University of California Press, 1996, s. 63-64. ISBN 9780520202009.

KIM, Youna (ed.). *Routledge Handbook of Korean Culture and Society*. Online. Routledge, 2016, s. 135-140. ISBN 9781315660486. Dostupné z: https://www.taylorfrancis.com/books/edit/10.4324/9781315660486/routledge-handbook-ko

rean-culture-society-youna-kim?refId=cb748b1d-d440-4e36-adbe-f42ac65499f0&context=ubx [cit. 2024-04-01].

KLRI Korea Legislation Research Institute. CIVIL ACT, Article 781. [cit. 2024-03-14].

KLRI Korea Legislation Research Institute. CIVIL ACT, Section 3. [cit. 2024-03-14].

Korejsko-české vztahy. Online. In: Velvyslanectví Korejské republiky v České republice. Dostupné z: http://overseas.mofa.go.kr/cz-cs/wpge/m_8969/contents.do. [cit. 2024-04-17].

KRÁL, Daniel. *Právní úprava manželství a dnešní společnost*. Online, Diplomová práce. Praha, 2023, s.19-20. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/186119. [cit. 2024-03-05].

KŘÍŽ, David. *Právní vývoj uzavírání manželství na území České Republiky*. Online, Diplomová práce. Praha, 2023, s. 34-37. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/187571. [cit. 2024-03-07].

KYMLIČKOVÁ, Petra. Vánoce v cizině: jihokorejští migranti v ČR. Online, Bakalářská práce. Univerzita Karlova, 2019, s. 28-29. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/110002. [cit. 20. 4. 2024].

LEBARON, Michelle. *Culture and Conflict.* Online. In: Beyond Intractability. BURGESS, Guy, BURGESS, Heidi (ed). Conflict Information Consortium. University of Colorado, Boulder, 2003. Dostupné z: http://www.beyondintractability.org/essay/culture-conflict. [cit. 2024-04-06].

LEE, Jihoon a KIM, Cynthia. *In South Korea, world's lowest fertility rate plunges again in 2023.* Online. In: Reuters. 28. 2. 2024. Dostupné z: https://www.reuters.com/world/asia-pacific/south-koreas-fertility-rate-dropped-fresh-record-low-2023-2024-02-28/. [cit. 2024-04-01].

LEE, Yean-Ju, SEOL, Dong-Hoon a Sung-Nam CHO. *International Marriages in South Korea: The Significance on Nationality and Ethnicity.* Online. Journal of Population Research. 2006, roč. 23, č. 2, s. 170. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/41110868 [cit. 2024-04-12].

LOUČÍMOVÁ, Bohumila. *Psychologické aspekty interkulturních partnerských vztahů*. Online, Diplomová práce. Praha: Univerzita Karlova, 2006, s. 11-40. Dostupné z: https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/26750/. [cit. 2024-03-02].

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a OLŠA, Jaroslav. *Han Hung-su: otec československé koreanistiky.*
Praha: Nová vlna, 2014. ISBN 978-80-85845-36-5.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019, s. 66-67. ISBN 978-80-85845-85-3.

MACHÁČOVÁ, Jana, MATĚJČEK, Jiří. *Rodina a vzory rodinného chování.* Online. In: Sociálně a národnostně smíšená rodina v industriální a postindustriální společnosti v českých zemích a ve střední Evropě od druhé poloviny 19. století do současnosti: sborník z mezinárodní vědecké konference konané ve dnech 21. a 22. října 2003 ve Slezském ústavu Slezského zemského muzea v Opavě. Opava: Slezský ústav Slezského zemského muzea, 2003, s. 29. ISBN 80-86224-44-9. Dostupné z: https://www.digitalniknihovna.cz/nkp/view/uuid:6a117290-8f9b-11e6-9325-005056827e52?page=uuid:20373bb0-a88b-11e6-adc9-5ef3fc9ae867. [cit. 2024-04-06].

MARCINIAK, Magdalena. *South Korean perceptions on international marriage*. Online, Bakalářská práce. Laurea University of Applied sciences, 2019, s. 11. Dostupné z: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/166118/South%20Koreans%20Perception%20of%20International%20Marriage.pdf;jsessionid=406288435684ECBDA64242C2EF3F01CB?sequence=2.

Migrace. 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692306.pdf/9a0368bc-47d4-4785-84de-602607abd0c7?redirect=https%3A%2F%2Fwww.czso.cz%2Fcsu%2Fczso%2Ftiskove_zpravy_kap%3Fp_p_id%3D3%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dmaximized%26p_p_mode%3Dview%26_3_advancedSearch%3Dfalse%26_3_groupId%3D0%26_3_keywords%3Dvietnamci%26_3_delta%3D20%26_3_resetCur%3Dfalse%26_3_cur%3D8%26_3_struts_action%3D%252Fsearch%252Fsearch%26_3_format%3D%26_3_andOperator%3Dtrue. [cit. 2024-04-17]

MOOSE, Robert J.. *Village Life in Korea.* Kessinger Publishing, 2010, s. 115. ISBN 1166308979.

MORÁVKOVÁ, Hana. *Smíšená manželství v Nizozemsku a v Česku.* Online, Bakalářská práce. Univerzita Karlova, 2008, s. 30. Dostupné z: https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/5413. [cit. 2024-04-17]

MOŽNÝ, Ivo. *Moderní rodina: (mýty a skutečnosti)*. Brno: Blok, 1990, s. 65-67, 133. ISBN 80-7029-018-8.

Multicultural marriages by citizenship. Online. In: KOSIS (Korean Statistical Information Service) Location: Population-Vital Statistics-Multicultural. Dostupné z: https://kosis.kr/statHtml/statHtml.do?orgId=101&tblId=DT_1BB0001&vw_cd=MT_ETITLE&list_id=A2_5&scrId=&seqNo=&language=en&obj_var_id=&itm_id=&conn_path=A6&path=%252Feng%252Fsearch%252FsearchList.do. [cit. 2024-04-12]

O nás. Online. In: České centrum Soul. Dostupné z: https://seoul.czechcentres.cz/o-nas. [cit. 26. 4. 2024].

PARK, Insook Han a CHO, Lee-Jay. *Confucianism and the Korean Family.* Online. Journal of Comparative Family Studies 26, no. 1. s. 124. Dostupné z: http://www.jstor.org/stable/41602370. [cit. 2024-03-14].

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie*. Praha: Portál, 2004, s. 46. ISBN 80-7178-885-6.

Ročník narozených 2022 je nejslabší za posledních 18 let. Online. In: Český statistický úřad, 21.3.2023. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/rocnik-narozenych-2022-je-nejslabsi-za-poslednich-18-let#:~:text=Po%20p%C5%99echodn%C3%A9m%20zv%C3%BD%C5%A1en%C3%AD%20v%20roce,vr%C3%A1til%20se%20k%20p%C5%99edcovidov%C3%BDm%20hodnot%C3%A1m. [cit. 2024-03-08].

Rozvodovost. 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692303.pdf/cf5c2ce9-6964-46a1-9b2b-30638771717f?version=1.3. [cit. 2024-03-08].

SALZMANN, Zdeněk. *Existují rasy? Nový pohled na fyzickou rozmanitost lidstva.* Online. Český lid: Etnologický časopis. 2003, 90, č. 2, s. 161-171. Dostupné z WWW: http://www.jstor.org/stable/42639133. [cit. 2024-04-06].

SCHEU, Harald Christian, ASLAN, Ednan, BABICKÁ, Karolína, BARTOŇ, Daniel (ed). *Migrace a kulturní konflikty.* Praha: Auditorium, 2011, s. 22. ISBN 978-80-87284-07-0.

SETH, Michael. *A concise history of modern Korea : from the late nineteenth century to the present*. Online. Rowman & Littlefield, 2010, s. 259. ISBN 978-0-7425-6714-6. Dostupné z: https://www.academia.edu/12180351/A_Concise_History_of_Modern_Korea_From_the_Late_Nineteenth_Century_to_the_Present. [cit. 2024-04-01]

SINTIONEAN, Codruta. *The Appropriation of Sin Saimdang as a Symbol of Modernization during the Park Chung Hee Era*. Online. Studia Universitatis Babes-Bolyai - Philologia. 2020, roč. 65, č. 1, s. 88. Dostupné z: https://doi.org/10.24193/SUBBPHILO.2020.1.06.. [cit. 2024-03-25].

SLEPIČKOVÁ, Lenka. *Současná česká rodina: aktuální trendy v uspořádání partnerských a rodinných vztahů*. Online. Brno: Masarykova Univerzita, 2012, s. 2-3. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/ped/podzim2017/SPk109/um/Soucasna_ceska_rodina_L.Slepickova.pdf. [cit. 2024-03-07].

Smluvní základna. Online. In: Velvyslanectví České republiky v Soulu. 7. 5. 2018. Dostupné z: https://www.mzv.cz/seoul/cz/vzajemne_vztahy/cesko_v_korejskem_tisku/index_1.html. [cit. 2024-04-17].

Sňatečnost. 2022. PDF. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/191186447/1300692302.pdf/3ad606f9-d858-4b16-a417-d366e3ac0c36?version=1.3. [cit. 2024-03-08].

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR. *Manželství - MSgS*. Online. In: Sociologická encyklopedie. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Man%C5%BEelstv%C3%AD_(MSgS). [cit. 2024-03-02].

STRAUSS, Anselm L. a CORBIN. Juliet. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie.* Brno: Sdružení Podané ruce, 1999, s. 10. ISBN 80-85834-60-x.

THE ORGANIZATION OF KOREAN HISTORIANS, SHIN, Michael D. (ed.). *Everyday life in Joseon-era Korea: economy and society*. Online. Global Oriental, 2014, s. 189-192. ISBN 978-90-04-26115-0. Dostupné z: https://brill.com/display/title/24686?language=en [cit. 2024-03-25].

TUDOR, Daniel. *Korea - The Impossible Country*. Tuttle Publishing, 2012, s. 46-47. ISBN 0804842523.

U.S. MISSION KOREA. *Getting married in Korea*. Online. In: U.S. Embassy & Consulate in the Republic of Korea. 5. 1. 2024. Dostupné z: https://kr.usembassy.gov/services-getting-married-in-korea/. [cit. 2024-03-02].

Všeobecný zákoník občanský (císařský patent č. 946/1811 Sb. z. s.). 1. 6. 1811. In: Beck - online.cz, Online. Dostupné z WWW: https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=onrf6mjygeyv6ojugywtcna. [cit. 2024-03-07].

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, díl 2.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, § 655.

Zprávy a události. Online. In: Velvyslanectví České republiky v Soulu. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/seoul/cz/zpravy_a_udalosti/index.html. [cit. 26. 4. 2024].

7 Seznam grafů:

Graf 1: Sňatky v Jižní Koreji s jedním občanem cizí země, 1995-2019……..…23
Graf 2: Vývoj podílu národností manželek-cizinek v Jižní Koreji, 1993-2020……...24
Graf 3: Vývoj podílu národností manželů-cizinců v Jižní Koreji, 1993-2020…….24
Graf 4: Vývoj podílu národností manželů-cizinců v České republice, 2007, 2017-2022…27
Graf 5: Vývoj podílu národností manželek-cizinek v České republice, 2007, 2017-2022..27

Příloha č. 1 - Informovaný souhlas pro účastníky výzkumu

Prohlašujeme, že jsme byli seznámeni s tématem výzkumu a metodami sběru dat k bakalářské práci Česko-korejská manželství.

Souhlasíme, že jsme byli obeznámeni s možností kdykoliv od výzkumu odstoupit bez nutnosti udání důvodu a možností nezveřejňovat jakékoliv naše odpovědi, pokud si to budeme přát.

Jsme si vědomi nutnosti podávat pravdivé a přesné informace.

Jsme seznámeni s autorčinou povinností mlčenlivosti a jejím závazkem zacházet s naší výpovědí s co největší mírou důvěrnosti.

Jsme si vědomi, že mohou být data a výsledky prezentovány před odborným publikem nebo zpracovány k jiné odborné studii vycházející z této práce.

Souhlasíme, že jsme byli obeznámeni s tím, že pro zachování anonymity dojde k použití a sdílení našich odpovědí pod jinými jmény, než jsou naše vlastní.

Svými podpisy stvrzujeme vše výše zmíněné a skutečnost, že se dobrovolně a vědomě výzkumu zúčastníme.

V…… dne……

Podpisy účastníků výzkumu

Příloha č. 2 - Stuktura dotazníku

0) Vztah
   - Jak jste se poznali?
   - Jak dlouho se znáte a jak dlouho jste svoji?
   - Jaké jsou vaše plány do budoucna?
   - Jsou nějaké rozdíly ve vztahových trendech Česka a Koreji? Jaký trend váš vztah spíše následoval/následuje?

1) Kulturní rozdíly
   - Vnímáte ve svém vztahu kulturní rozdíly?
   - Jaké jsou největší kulturní rozdíly, se kterými se ve vašem vztahu potýkáte?
   - Jak řešíte spory a neshody způsobené kulturními rozdíly?
   - Jak velký problém pro vás kulturní střet ve vztahu představuje?
   - Jaké jsou největší výhody a nevýhody smíšeného manželství?

2) Komunikace
   - Jakým jazykem spolu komunikujete?
   - Učíte se jazyk svého partnera / partnerky?
   - Figuruje ve vašem vztahu jazyková bariéra? Jestli ano, jak velkou v něm hraje roli?
   - Jaké jsou největší výzvy nebo překážky v komunikaci?
   - Vnímáte rozdíl mezi korejským a českým stylem komunikace? Jestli ano, jaký a který styl raději využíváte?

3) Rodina
   - Jak reagovala vaše rodina na váš vztah?
   - Jak vycházíte s rodinou svého partnera / partnerky?
   - Jak často navštěvujete svou rodinu nebo rodinu svého partnera / partnerky?

4) Svátky a tradice
   - Slavíte nejdůležitější svátky Česka (Vánoce, Velikonoce) a Koreji (Čchusŏk a Sŏllal)?
   - Dodržujete spíše české nebo korejské svátky a tradice?
   - Jak řešíte společné svátky pro Česko i Koreu, slavíte je spíše českým nebo korejským způsobem?

5) Společnost
   - Jak jste se rozhodli, kde budete žít?
   - Jak vnímáte společnost, ve které žijete?
   - Přikláníte se spíše ke korejskému nebo českému stylu života?
   - Jak se cítíte jako smíšený pár v České republice/Koreji?
   - Jak reaguje společnost ve které žijete na vaše smíšené manželství?
   - Jak se zapojujete do společenského života v místě kde žijete?

6) Výchova dětí
   - Máte děti nebo plánujete je mít?
   - Jaké jsou vaše hodnoty a cíle v oblasti výchovy dětí?
   - Jaké jsou hlavní rozdíly mezi českou a korejskou výchovou dětí?
   - Přikláníte se spíše k české nebo korejské výchově?
   - Jak s dětmi mluvíte? Držíte se nějaké strategie?
   - Jak se snažíte vštěpovat svým dětem obě kultury a jazyky?
   - Co vnímáte jako největší problémy a těžkosti ve výchově vašich smíšených dětí?